SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 21, П'ЯТНИЦЯ, 23 ТРАВНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 21, FRIDAY, MAY 23, 2014 $2.00

Відбулася 38-ма Конвенція Українського Народного Союзу

Петро Часто

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Від 15 до 18 травня в Центрі української спадщини на Союзівці відбувалася 38-ма Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу, на якій члени Екзекутиви, Контрольної комісії, радні і Головний редактор „Свободи" та „The Ukrainian Weekly" Рома Гадзевич звітували про свою діяльність протягом чотирьох останніх років – тобто від часу 37-ої Конвенції УНСоюзу.

З огляду на дощову погоду, відкриття 38-ої Конвенції відбувалося у великій залі „Веселки", все ж і цього разу не була порушена традиція покладання групою жінок-союзянок квіткового вінка до пам'ятника першому редакторові „Свободи" і засновникові Українського Народного Союзу Григорієві Грущці.

Член Конвенційного комітету Роман Гаврилюк надав слово для привітання делеґатів Президентові УНСоюзу Стефанові Качараєві, який висловив певність, що праця конвенції – завдячуючи Конвенційному комітетові під головуванням Оксани Тритяк – буде і продуктивною, і водночас приємною, оскільки програма передбачає, окрім звітів, дискусій і сесійних засідань, також низку культурних заходів, пов'язаних з 120-річчям УНСоюзу і 200-річчям від народження Тараса Шевченка, нашого Поета-Пророка і патрона Українського Народного Союзу.

Молитву перед самим відкриттям 38-ої Конвенції звершив парох Української католицької церкви Святої Трійці у Кергонксоні о. д-р Іван Кащак.

Делеґати 38-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу під час сесії в залі „Веселки" на Союзівці.(Фото: Рома Гадзевич)

Гимни США, Канади і України виконала американсько-український „соловейко" Святослава Качарай.

У вступному слові Президент УНСоюзу С. Качарай сказав:

„Від щирого серця вітаю усіх вас у цій залі, радий бачити знайомі обличчя, радий, що ці обличчя сьогодні веселі і радісні, приязні – інакше й бути не може в день зустрічі людей, котрих у житті пов'язує спільний інтерес – належання до Українського Народного Союзу, бажання прислужитися йому і, звичайно, далекій і любій нам Україні, яка сьогодні, на наш глибокий жаль, знову переживає тяжкі, тривожні часи.

Тим більше ми, американські українці, члени великої союзової родини, повинні стояти плече до плеча, спільними силами вдосконалювати, розвивати наш Український Народний Союз, щоб він мав таке ж велике і славне майбутнє, якою була його велика і славна 120-річна історія. Будемо ми тут стояти добре, впевнено, – це буде також добре для загальноукраїнської справи у світі. Тому так важливо зацікавлено, ґрунтовно і колеґіяльно обговорити наші досягнення і здобутки, наші завдання, наші проблеми і наші проекти, котрі, я вірю в це, відкриють перед нашою організацією нову світлу перспективу.

Це є та гідна мета, задля якої ми з вами тут

(Закінчення на стор. 9)

Українці в Італії готуються до виборів президента України

Члени асоціяції „Майдан" вийшли з протестом проти аґресії Росії.

Маріанна Сороневич

РИМ. – В Італії створено італійсько-українську неурядову асоціяцію „Майдан". Її мета – захищати українців та українську культуру, в тому числі від аґресивної пропаґанди Кремля.

Асоціяція „Майдан" виросла з чотирьох груп у соціяльній мережі Facebook, найбільшою з яких є „Італія-Україна: одне почуття, одне кохання". У часи свого створення ця остання група була лише невеличким утворенням, активісти якого давали поради щойно прибулим до Італії щодо оформлення документів, ділилися історіями життя та рецептами української кухні, говорили про літературні процеси у сучасній Україні.

Тепер українці в Італії, як ніколи раніше, згуртувалися для участи у виборах президента України. Такої активности виборців не було навіть на президентських перегонах у 2004 році. Активісти громади вважали своїм громадянським обов'язком якнайширше сприяти організованому проведенню цих виборів, ціною власного часу проводячи роз'яснювальну роботу та збираючи заяви громадян про зміну виборчої адреси.

Завдяки активній співпраці

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна отримає допомогу

КИЇВ. – 20 травня Верховна Рада ратифікувала меморандум про взаєморозуміння між Україною і Евросоюзом щодо отримання Україною макрофінансової допомоги у сумі до 1 млрд. евро. Згідно з меморандумом, вже найближчим часом Україна, що відновила роботу Міжнародним валютним фондом, може отримати перший транш допомоги в розмірі 500 млн. евро. Термін погашення кредиту – до 15 років. *(Радіо „Свобода")*

Росія не відвела свої війська

КИЇВ. – 20 травня Міністерство закордонних справ України заявило, що Росія не відвела свої війська від українських кордонів, ніяких змін у їх розташуванні не відбулося. Раніше в Кремлі заявляли, що Президент Росії Володимир Путін віддав наказ відвести війська з областей, розташованих на кордоні з Україною, в місця постійного перебування *(„День")*

Відбувся страйк проти сепаратистів

ДОНЕЦЬК. – 20 травня на Донбасі відбувся попереджувальний страйк проти дій самопроголошеної „Донецької народної республіки". До такої акції напередодні закликав мільярдер Рінат Ахметов. Були увімкнуті сирени промислових підприємств в місті, а також десятки авт сигналили на центральних вулицях. Окрема акція відбулася на стадіоні „Донбас-арена", де гудки, які є символи протесту, увімкнули з гучномовців. Р. Ахметов закликав вмикати гудки щодня до досягнення в реґіоні миру. У Дніпропетровську промислові підприємства гудками підтримали проведення попереджувальних страйків на Донбасі. *(Бі-Бі-Сі)*

У таборі вчать терористів

ДОНЕЦЬК. – 20 травня озброєне воєнізоване угрупування сепаратистів надало групі журналістів Бі-Бі-Сі доступ до свого навчального табору, де новобранці готуються воювати проти Збройних сил України. Зараз у цьому загоні – понад 100 осіб. На добре замаскованій лісовій галявині, неподалік російського кордону, вони готуються до бою. Командир загону Олексій Мозговий у минулому керував будівельною компанією. Після підготування у таборі чоловіки зформують власні воєнізовані угрупування. *(Бі-Бі-Сі)*

Попрощалися з десантниками

ЖИТОМИР. – 16 травня у місті відбулося прощання з воїнами-десантниками, яких 13 травня під Краматорськом убили сепаратисти. Тоді загинули шестеро військових 95-ої аеромобільної бриґади, п'ятеро з яких були мешканцями Житомирщини. Поранених добивали снайпери. На прощання прийшли сотні людей – керівники области й міста, духівництво, військові і багато мешканців міста. Вони скандували: „Слава героям!" і „Герої не вмирають!". 17 травня оголосили в місті днем жалоби. Місцева влада розгляне питання про допомогу сім'ям загиблих. *(Бі-Бі-Сі)*

Не буде російських телеканалів

КИЇВ. – Національна рада з питань телебачення і радіомовлення через суд домоглась призупинення трансляції чотирьох російських телеканалів – „Перший канал", „НТВ-Мир", „Росія 24", „РТР Плянета", які порушували законодавство України та европейську конвенцію про транскордонне телебачення. 15 травня Апеляційний суд відмовив у скасуванні ухвал Окружного адміністративного суду Києва щодо припинення ретрансляції російських телеканалів. Також відмовлено представникам росіян, котрі зверталися з клопотанням про відвід складу суддів. На цьому засіданні вперше були присутні представники Всеросійської державної телевізійної і радіомовної компанії „Росія-24" і „РТР-Плянета". Приклад України наслідували країни Балтії, які заборонили кілька російських телеканалів, а Молдова ініціювала перевірку змісту російського телебачення. *(„Українська правда")*

НА ТЕМУ ДНЯ

Санкції проти Росії – міт

Юрій Корольчук

Світ застосовує подвійні стандарти: попри санкції, провідні европейські та американські енерґетичні компанії США і Европейського союзу візьмуть участь у Міжнародному економічному форумі у Санкт-Петербурзі наприкінці червня.

Виходить, одна рука в ЕС і США засуджує дії Росії щодо України і запроваджує жорсткі санкції проти російських осіб та компаній, а інша – з задоволенням приймає запрошення від Росії на економічний форум.

Не хочеться такі дії називати подвійними стандартами, але доводиться.

Хоча частина компаній із США і ЕС таки іґнорують захід, але більшість чужоземних енерґетичних компаній, які давно працюють з Росією, будуть брати у ньому участь.

Тим самим їхні дії лише підтверджують неформальну думку світової громадськости: для ЕС і США байдужа доля України, їх цікавлять власні бізнесові інтереси.

Зокрема до Санкт-Петербурґу збираються керівники провідних енерґокомпаній світу: виконавчий директор „Eni SpA" Паоло Скароні (Італія), виконавчий директор „Royal Dutch Shell" Бен ван Берден (Нідерлянди), генеральний директор „British Petroleum¡ Роберт Дадлі (Великобританія), президент „Total" Крістоф де Маржері (Франція).

Обіцяють приїхати президент „PKN Orlen SA" Даруж Яцек Кравець (Польща), головний виконавчий директор „Schlumberger Ltd" Паал Кібсгаард (Франція), головний виконавчий директор „Fortum Corporation" Тапіо Куулі (Фінляндія), голова правління „E.ON AG" Йоганес Тайсен (Німеччина).

Мають квитки до Петербурґу президент „GDF Suez SA" Жан-Франсуа Сіреллі (Франція), голова ради директорів „Electricite de France SA" Анрі Прольо (Франція), президент „National Oilwell Varco" Клей Віліямс (США), президент „Statoil ASA" Гельґе Лунд (Норвегія).

Дивує пасивна реакція дипломатичних структур України. Чому представники Великобританії, Голяндії, Данії, Італії, Німеччини, Норвегії, США, Фінляндії та Франції далі, наперекір санкціям, розвивають ділові контакти з Росією?

Окремо слід сказати про Польщу – „адвоката" України в ЕС. Вона теж не гребує участю у форумі в Санкт-Петербурзі. Так і хочеться спитати: а як же Україна та її Крим? Схоже, для компанії „PKN Orlen SA" важливішим питанням є прибутки від співпраці з Росією, ніж повна і беззаперечна підтримка Києва.

Вражає позиція „Shell", „ENI", „EDF". Вони працюють в Україні, а їх центральні бюра і далі налагоджують тісну співпрацю з Росією. Ще недавно „ENI" і „EDF" укладали з Україною договір про розробу газоносних ділянок на шельфі Чорного моря. Це ж стосується і „Shell", яка має намір розвивати в Україні Юзівську ділянку нетрадиційного газу.

На додаткову увагу заслуговує французька „Schlumberger", яка на початку 2014 року розширила співпрацю з російською „Газпром-нафтою" щодо видобутку сланцевої нафти.

„Schlumberger" є однією з найбільших світових компаній, які розробляють нафтові родовища. Отож виглядає, що для міжнародних компаній важливіше працювати у сфері геологорозвідки нетрадиційного газу і нафти з Росією, ніж з Україною.

За таких умов найкращим підтвердженням з боку ЕС і США підтримки України була б відмова від поїздки на даний форум компаній „Shell", „ENI", „EDF" та інших солідарних з таким рішенням фірм.

Безумовно, можна і треба розуміти бізнес-логіку компаній, за якими стоять сотні тисяч працівників, добробут їх сімей, десятки мільярдів долярів інвестицій. Однак, тоді не треба влаштовувати показні санкції, які де-факто не працюють.

Дії ЕС і США лише підтверджують російську приказку: „Дружба дружбою, а тютюнець – окремо". Інтереси ж України, на жаль, залишаються на узбіччі.

(„Економічна правда")

Юрій Корольчук – член Наглядової ради Інституту енерґетичних стратегій, Київ.

Проведено конкурс професійної журналістики

Олександер Вівчарик

КИЇВ. – У рамках українського загальнонаціонального конкурсу професійної журналістики „Честь професі" в Міжнародному інституті менеджменту 24 квітня відбулася конференція „Журналістика в кризові часи: потреби авдиторії, можливості для розвитку, стандарти, місія, процеси та технології". 235 журналістів з 166 засобів масової інформації України подали на конкурс 596 матеріялів.

Конкурс і конференцію підтримали Проєкт Ради Европи „Впровадження европейських стандартів в Українському медійному середовищі", який фінансує уряд Канади, представництво Програми розвитку ООН в Україні, проєкт „У-медіа" міжнародної організації „Інтерв'ю з нетворк", що його фінансує Аґентство США з міжнародного розвитку (USAID), Міжнародний інститут менеджменту, а також ряд відомих компаній, які працюють на українському ринку.

Посол Канади в Україні Трой Лулашник (зліва) і генеральний директор Української асоціяції видавців періодичної преси Олексій Погорєлов. (Фото: Олександер Вівчарик)

На конференції йшлося, насамперед, про те, що журналістика має бути етичною, під час конфліктів журналісти не повинні ставати на той чи інший бік, бо стандарти журналістики вимагають об'єктивности. На цих тезах особливо наполягав директор Мережі етичної журналістики, колишній Генеральний секретар Міжнародної федерації журналістів Ейден Вайт.

Слушними і повчальними були розповіді закордонних учасників конференції про діяльність і досвід тамтешніх засобів масової інформації, зокрема Троелса Йорґенсена з данської „Kristelight Dagblad", віце-президента Польської асоціяції журналістів Аґнешки Ромашевської-Гузи.

Посол Канади в Україні Трой Лулашник висловив щодо конкурсу захоплення тим, як плідно працюють українські журналісти.

Переможців конкурсу „Честь професії" нагороджували в парк-клюбі „Strike".

Від редакції: Репортаж Олександра Вівчарика „Два дні на барикадах" (який надруковано у ч. 6 „Свободи" за 7 лютого) увійшов у п'ятірку найкращих.

ТОЧКА ЗОРУ

Гра Путіна-Ахметова

Генадій Люк

Володимирові Путінові не потрібен Донбас у складі Росії. В. Путину не потрібні Донецька та Луганська республіки. В обох випадках В. Путін змушений буде утримувати Донбас за рахунок російського бюджету. А Донбас, з його нинішньою архаїчною нереформованою економікою, до того ж потрапивши під санкції, повиснув би на шиї Росії тягарем більшим, ніж Крим, Абхазія й Придністров'я, разом узяті.

В. Путін, на відміну від багатьох мешканців Донбасу, добре знає, що палкі промови представників Партії Реґіонів про те, що „Донбас годує Україну" – блеф. Російська економіка, яка й без того підійшла до порога стаґнації, такого тягаря просто не витримає.

До того ж, ці варіянти загрожують третім рівнем санкцій.

В. Путінові потрібен Донбас у складі України, щоб збиткові шахти утримував український, а не російський бюджет – але у статусі, коли де-факто реґіоном керуватиме Росія руками маріонеткової місцевої еліти. Механізмом досягнення такого статусу має стати федералізація.

Видатки – Україні, бонуси – Росії. Така собі російська федеральна область, утримувати яку буде Україна.

Для реалізації цього пляну В. Путінові потрібно забезпечити дві обов'язкові умови: надати російській мові спеціяльний статус, що дало б додаткову можливість пояснити „особливу участь" Росії в справах Донбасу; запровадити конституційно закріплений механізм, який би робив владу Києва над Донбасом чисто символічною.

Для чого тоді В. Путін зосередив величезну армію на кордонах України?

По-перше, для того, щоб створити шалений тиск на Україну й змусити її вибрати „менше зло". По-друге, щоб забезпечити „алібі" українським політикам-зрадникам, яким відводиться ключова роля. Мовляв, я здав/здала мову й, фактично, Донбас, але зате ж я „врятував"/„врятувала" Україну від військового вторгнення В. Путіна!

Крим переважна більшість росіян завжди вважала російською територією, яка „випадково й несправедливо" опинилася в складі України. Тому захоплення Криму миттєво підняло рейтинґ В. Путіна.

І ради утримання Криму росіяни погодяться навіть дещо „затягнути пояси".

Донбас – зовсім інша справа...Там інші масштаби. І наслідки зовсім інші.

Тепер щодо Ріната Ахметова. Йому не потрібен Донбас у складі Росії – він прекрасно розуміє, яке місце в путінській елітній єрархії йому світить і які можливості доступу до російського бюджету йому „нададуть".

Р. Ахметову не потрібні Донецька та Луганська республіки. Він знає, які економічні перспективи чекають на ці „держави", а відтак і на нього самого.

Ось чому Р. Ахметов не лукавить, коли заявляє, що бачить Донбас виключно у складі єдиної України. Р. Ахметову при будь-якій владі потрібен статус фактичного „господаря Донбасу", що дасть йому можливість мати й великі прибутки, і дуже суттєву політичну вагу. Для цього йому потрібно бути в складі України – але при цьому майже не залежати від Києва.

Інтереси В. Путіна й Р. Ахметова повністю збіглися.

Події в Маріюполі дуже наглядно показали реальний стан справ.

Коли міліція в містах Донбасу шикувалася перед російськими підполковниками – Р. Ахметов спостерігав. Коли „народні мери" і „народні губернатори" верховодили у Донбасі – Р. Ахметов спостерігав. З цього стану його не могли вивести навіть тортури й убивства сепаратистами мирних мешканців Донбасу. Але щойно в Маріюполі з'явився загін силовиків з Дніпропетровська – з Р. Ахметовим сталося казкове диво: замість спостерігання й вичікування, всі побачили миттєві, рішучі й ефективні дії! Те, чого Р. Ахметов „не міг" зробити в Донецьку та інших містах Донбасу – він миттєво реалізував у Маріюполі.

За лічені години місто перейшло під повну контролю Р. Ахметова.

Як не крути, але напрошується висновок: загони російських диверсантів і „народних мерів" Р. Ахметов не вважав загрозою для себе. Стан терору й страху його цілком влаштовував.

А от загону з Дніпропетровська відверто злякався. Чому Р. Ахметов спокійно спостерігав за „самодіяльністю" російських підполковників і „народних мерів"? Адже, формально, ті відібрали в нього реальну владу в Донбасі. Чи не тому, що й російські підполковники, і „народні мери" грають з Р. Ахметовим у одній команді? Можливо, навіть не підозрюючи про це. Але про це знає В. Путін. І знає Р. Ахметов.

(Закінчення на стор. 17)

Як Медведчук ділить Україну

Вадим Денисенко

18 травня в Донецьку відбулася зустріч Віктора Медведчука з провідниками антиукраїнського сепаратистського руху на сході України. Це, властиво, є початком переговорного процесу зі створення ще одного Придністров'я. І як виглядає, погодженого з офіційним Києвом.

Як стало відомо засобам масової інформації, головна тема переговорів – багатосторонні домовленості щодо утворення квазідержавної одиниці на базі частини Луганської та Донецької областей. В. Медведчук мав повноваження від Кремля передати сепаратистам, що Москва не збирається приймати ці території до складу Російської Федерації. Правда, росіяни готові підтримати їх грішми. При цьому сепаратисти мають перестати займатися відкритим мародерством і почати процес переходу з військового стану в мирне русло.

Нібито найближчим часом має відбутися круглий стіл з участю представників української влади та незаплямованих у крові сепаратистів. На ньому почнеться обговорення процесу відділення частини Донбасу.

Наразі незрозуміло, яким чином це відділення буде відбуватися, але поки що найвірогідніший варіянт – проведення другого, відносно леґітимного референдуму, після якого розпочнеться „цивілізоване розлучення", як це було між Словаччиною та Чехією.

Інший варіянт – створення автономних республік (саме тому досі не відбувається об'єднання Донецької й Луганської областей), з подальшим правом на самовизначення. Правда, треба наголосити, що це покищо – робочі варіянти, і не виключено, що всі ці переговори є окозамилюванням.

Як би там не було, але й офіційний Київ і Захід по суті згодні на ці процеси. При цьому переговори, судячи з усього, відбудуться і без офіційних делеґацій країн Заходу, і без офіційних представників Кремля. Головним посередником стане Організація безпеки і співробітництва в Европі, а саме рішення, якщо буде досягнуто консенсусу, буде нібито спільним рішенням Києва і сепаратистів.

Основна загроза – це те, що росіяни не можуть ґарантувати, що через місяць вони не почнуть за таким же сценарієм „розгойдувати" ситуацію в інших реґіонах України. І не виключено, що наступними мають стати зовсім не Одеса чи Миколаїв, а Берегівський район Закарпаття (недаремно з В. Медведчуком в Донецьку поїхав Нестор Шуфрич) та Герцаївський і Новоселицький райони Буковини. Якщо Москві вдасться розхитати ситуацію там, значить – їй вдасться вбити клин в покищо монолітному Евросоюзі.

Вадим Денисенко – головний редактор незалежного телевізійного каналу „Еспресо ТВ".

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Виявили запаси зброї

МУКАЧЕВЕ, Закарпатська область. – 20 травня прикордонники виявили арсенали зброї біля державного кордону в Одеській і Закарпатській областях. Зброю зберігали в приватних помешканнях мешканці міста Виноградів та селища Міжгір'я. Вилучено ножі до карабіну, карабін, два пістолети, дистанційні запилювачі для мін, затвори до карабіну, набої різного калібру та інше. Також сховок зі зброєю в селі Градениці Одеської області знайшла міжвідомча група у складі прикордонників Білгород-Дністровського загону та міліції. *(„Українська правда")*

Заборонили гривню в Криму

СИМФЕРОПІЛЬ. – Державна дума Росії на пленарному засіданні 16 травня прийняла закон, який припиняє з 1 червня обіг гривні на території Криму і Севастополя. До 1 червня обмін гривень на рублі в банках, а також оплати в гривнях виконувалися за офіційним курсом Центрального банку Росії. Після цієї дати обмін здійснюватиметься за курсом, встановленим кредитними організаціями. Раніше передбачалося, що одночасний обіг рубля і гривні допускався до 1 січня 2016 року. *(„Українська правда")*

Не визнали „референдуми"

МОСКВА. – 16 травня російські незалежні експерти не визнали так званий „референдум" у Донецькій і Луганській областях України леґітимним, а його висліди – достовірними. Про це заявили на прес-конференції в Москві депутат Державної думи Ілля Пономарьов, провідник руху „За права людини" Лев Пономарьов, а також керівник Міжреґіонального об'єднання виборців Андрій Бузін. Усі вони перебували на момент проведення „референдуму" на Донбасі. Порушення при організації й проведенні „референдуму" були надто великі. На опитуваннях у двох областях явка становила близько 40 відс. Черги перед виборчими дільницями, які потрапили в об'єктиви телекамер, були створені штучно. *(Бі-Бі-Сі)*

Заарештували рахунки чиновників

КИЇВ. – 19 травня правоохоронці заарештували 11 рахунків Віктора Януковича, дев'ять рахунків колишнього міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка, 13 рахунків колишнього керівника Служби безпеки України Олександра Якименка, 25 рахунків підприємця Сергія Курченка. Усі перелічені вище особи перебувають у розшуку. Генеральна прокуратура за фактами розкрадання бюджетних фондів попередньою владою вже відкрила 563 кримінальних проваджень і в кожному п'ятому виконавчий акт вже направлено до суду. До відповідальности притягнуто понад 2,500 посадовців з органів державної влади і місцевого самоврядування. До бюджету відшкодовано 53 млн. грн. *(УНІАН, Радіо „Свобода")*

Провели поетичний фестиваль

КИЇВ. – 20 травня закінчився дев'ятий міжнародний поетичний фестиваль „Київські лаври". Серед його учасників були гості з Росії та Білорусі, зокрема російський поет та критик Дмитро Кузьмін, який ще взимку ініціював звернення російських письменників на підтримку Евромайдану. На фестивалі він заявив: „Мистецтво сьогодні вимагає культу особистої свободи, який неминуче приводить людей на певну сторону барикад. Таким чином мистецтво протистоїть тоталітарності". *(Радіо „Свобода")*

Вшанували трагедію кримських татар

КИЇВ. – 18 травня відбулась акція-реквієм „Запали вогник у своєму серці", присвячена 70-ій річниці насильницької депортації кримських татар з історичної батьківщини. Акція відбулася на Михайлівській площі в присутності провідника кримськотатарського народу Мустафи Джемілєва, якому Кремль заборонив в'їжджати на півострів. Одночасно такі акції відбулися в Симферополі, Москві, Тбілісі, Судаку, Алušті, а також в багатьох селищах Криму. *(„Громадське телебачення")*

АМЕРИКА І СВІТ

Трагедія татар триває

НЮ-ЙОРК. – 18 травня у штаб-квартирі ООН відбулася церемонія в пам'ять 70-річчя насильної депортації кримських татар з Кримського півострова у 1944 році. У церемонії взяли участь активісти татарської громади США і Криму, постійні представники України і Польщі при ООН, артисти та громадські діячі. Ведуча церемонії Айла Баккалли, представник Кримського Меджлісу в США і член Міжнародного конґресу кримських татар, нагадала присутнім, що в травні 1944 року всього за кілька днів все татарське населення Криму було депортовано до Центральної Азії і на Далекий Схід. На урочистій церемонії виступив Постійний представник України при ООН Посол Юрій Сергеєв. Він зокрема повідомив, що після недавньої анексії Криму Росією вже понад 7,000 татар змушені були залишити Крим „через тиск з боку окупантів". *(„Дзеркало тижня")*

США співчувають татарам

ВАШІНҐТОН. 16 травня Державний секретар США Джон Кері оприлюднив заяву, в якій вшанував пам'ять депортованих кримських татар і підкреслив також становище, в якому цей народ перебуває сьогодні. Зокрема у цій заяві говориться: „70-та річниця насильницької депортації Йосифом Сталіним понад 230 тис. кримських татар сьогодні має для нас особливе значення. Неможливо висловити страждання, викликані цим вигнанням. Ті, що пережили жах перевезення в Центральну Азію, на Урал і в Сибір, негайно після прибуття зустрілися з голодом, хворобами і репресіями. Майже половина висланих – в більшості жінки і діти – загинули у 1944-1947 роки... Ми згадуємо трагедію 1944 року з важкими серцями, незважаючи на те, що стоїмо пліч-о-пліч з кримськими татарами проти нової загрози їх громаді. Ми знову підтверджуємо нашу підтримку суверенітету і територіяльної цілісности України, і нашу глибоку відданість забезпеченню прав людини для всіх громадян України, включно з тими, хто перебуває в Криму". *(„Дзеркало тижня")*

Москві не можна вірити

БУКАРЕШТ. – Виступаючи 16 травня в румунській столиці з нагоди 10-річчя вступу цієї країни в НАТО, Генеральний секретар НАТО Андрес Фоґ Расмусен висловив переконання, що жодним ґарантіям безпеки з боку Росії вже ніхто не може довіряти. Керівник НАТО зазначив, що в 1994 році, коли було укладено міжнародний договір про без'ядерний статус України, Росія як одна з учасниць угоди зобов'язалася підтримувати український суверенітет. Після анексії Росією Криму, за словами А. Расмусена, більше немає можливости довіряти жодним запевненням Москви. *(„Кореспондент")*

Іран все ще турбує сусідів

ЄРУСАЛИМ. – Секретар Департаменту оборони США Чак Гейґел під час зустрічі з Прем'єр-міністром Ізраїлю Беніяміном Нетанягу 16 травня запевнив, що Вашінґтон зробить усе можливе, аби Іран не виготовив ядерної зброї. Тим часом Б. Нетанягу скептично оцінює переговори в справі іранської ядерної програми, котрі тепер відбуваються у Відні. На його думку, Іран намагається „ввести в оману міжнародну громадськість". Іран заперечує це звинувачення і наполягає, що його ядерна програма мирного призначення – продукування електроенерґії і застосування в медицині. *(„Голос Америки")*

В Єгипті засудили радикалів

КАЇР. – 17 травня єгипетський суд засудив кожного з 126 прихильників ісламістського руху „Брати-мусульмани" до 10 років тюремного ув'язнення. Їх визнали винними в участі у заворушеннях, що спалахнули в районі провінції Кафр-еш-Шейх після повалення Президента Мохаммеда Мурсі. Їх також звинувачували в терористичних акціях. Підсудні вигукували „Геть військову владу!", коли суддя зачитував вироки. *(„Дзеркало тижня")*

Україна дбає про забезпечення прав своїх громадян за кордоном

З метою забезпечення прав і законних інтересів усіх громадян України за кордоном Департамент консульської служби і закордонні дипломатичні установи України у відповідності до положень Конституції, низки спеціяльних законів України та нормативно-правових актів уряду використовують увесь інструментарій міжнародного права.

Консульський захист у випадках надзвичайних ситуацій надається усім громадянам України, які цього потребують, незалежно до статусу і мети їхнього перебування за кордоном. Останнім часом запроваджено в закордонних дипломатичних установах щоденний (п'ять разів на тиждень) консульський прийом громадян, а за надзвичайних обставин – у позаробочий час, вихідні та святкові дні. Діють цілодобові телефонні „гарячі" лінії для оперативного зв'язку з консулом в разі загрози здоров'ю, життю чи смерти (числа телефонів розміщені на веб-сторінках дипломатичних установ).

При цілодобовому Центрі оперативного реаґування Міністерства закордонних справ діє телефон (380-44) 238-1657.

На веб-сторінках Міністертва і дипломатичних установ реґулярно оновлюється актуальна для громадян України інформація щодо 180 країн світу – про правила поведінки, ситуацію з безпеки, умови працевлаштування, надання медичних і соціяльних послуг, митні питання, корисні номери телефонів.

З метою отримання детальної інформації з консульських питань можна ознайомитися з розділом „Консульські питання" веб-сторінки дипломатичного представництва чи консульської установи у країні перебування. В такий спосіб можна завчасно підготувати відповідні документи для вчинення потрібної консульської дії. Для отримання консульської послуги заявник повинен особисто звернутися в будь-який зручний для нього час в межах годин для візитів до установи, на території консульського округу якої він тимчасово перебуває чи постійно проживає.

Своїми думками щодо консульської діяльності можна поділитися, надіславши інформацію на електронну адресу Департаменту консульської служби: contactconsul@mfa.gov.ua.

З оскарженням дій консульських посадових осіб можна звертатися до Сектору з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства на адресу: spk@mfa.gov.ua або телефоном (380-44) 238-1587.

Громадяни мають право звертатися як у письмовій формі, так і усно, зокрема, під час особистої зустрічі громадян з працівниками закордонних дипломатичних установ.

Звернення громадян обов'язково має містити інформацію про заявника (прізвище, ім'я, по-батькові, адресу проживання). Письмові звернення підписують заявники з зазначенням дати. Звернення, оформлене без дотримання цих вимог, повертається заявникові з відповідними роз'ясненнями не пізніш як через 10 днів від дня його надходження. Термін розгляду звернень громадян – один місяць від дати надходження, а у випадку необхідности додаткового вивчення, цей термін може бути продовжений до 45 днів.

Посольство України в США,
5 травня

Президент СКУ зустрівся з Патріярхом УГКЦ

МОНРЕАЛЬ. – 10 травня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій мав зустріч з Патріярхом Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святославом у рамках його душпастирської візити до Канади. Було обговорено важливість участи українських громадян у голосуванні на закордонних виборчих дільницях та інші питання. Йшла мова про гуманітарну допомогу Україні у зв'язку з Евромайданами та нинішніми аґресивними діями Росії, про Місію СКУ з спостереження за президентськими виборами 25 травня. Було обговорено вислід зустрічі Папи Римського Франциска з Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком у Римі, стан будівництва Патріяршого собору в Києві та подальшу співпрацю між СКУ та УГКЦ. 11 травня Є. Чолій вітав Патріярха Святослава на бенкеті, влаштованому в Монреалі на його честь. (Фото: СКУ)

Почастували вояків варениками

ВЕСЕЛЕ, Харківська область. – Народні депутати України Марія Матіос та Ірина Геращенко 12 травня відвідали прикордонний загін у Веселому, на кордоні з Росією, щоб підтримати вояків, які стоять на варті по 12 годин на добу. Вони живуть у наметах.

Гості з Києва вручили воякам маленькі подарунки, а загонові – книжки М. Матіос з її автографами, а також почастували власноруч зробленими варениками з сиром.

І. Геращенко розповіла: „У загоні є контрактники і мобілізовані прикордонники, ще й прийшло підсилення військових з Збройних сил України. 20 відс. мобілізованих в прикордонні війська хочуть продовжити службу і кажуть: „Краще в наметах жити, ніж біля телевізорів нервувати. Будемо охороняти рідну Харківщину".

Марія Матіос (зліва) та Ірина Геращенко ліплять вареники для прикордонників. (Фото: Фейсбук „Iryna Gerashchenko")

Україна на День Европи провела „Марш вишиванок"

Всеукраїнський марш вишиванок у Черкасах. (Фото: Олександер Костирко)

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 17 травня з нагоди Дня Европи Черкаси приєдналися до Всеукраїнського маршу вишиванок, який вже втретє відбувся у місті. У минулі роки людей збиралось на марш небагато – в більшості молодь. Цього дня вийшло близько 1,000 осіб – молодь, дорослі і діти.

Вони колоною пройшли від площі Богдана Хмельницького до торговельно-розважального центру „Хрещатик-Сити", де відсвяткували День Европи. Відбулися конкурси для дітей та дорослих, виступи самодіяльних артистів, майстеркляси народних умільців міста та области.

Всеукраїнський марш вишиванок відбувся у багатьох містах України. У Києві він був наймасовіший за усю історію таких зібрань у місті. Від Золотих воріт до Маріїнського парку пройшло понад 1,000 учасників у вишитих сорочках.

У такий спосіб хотіли показати єдність сходу та заходу України, а також вірність українським традиціям. Деякі учасники підготували плякати з закликами припинити заворушення на сході Україні. Завершився марш вишиванок концертом фолкльорних і рок-гуртів.

Вишиванкову ходу провели також у Вінниці, Луцьку, Дніпропетровську, Полтаві та інших містах.

Закордонні українці засудили „референдуми"

12 травня до „Свободи" надійшли вміщені нижче заяви Світового Конґресу Українців та Конґресу Українців Канади.

СКУ Світовий Конґрес Українців (СКУ) рішуче засуджує незаконні так звані „референдуми" у Донецькій і Луганській областях України 11 травня та погоджується з заявою Центральної виборчої комісії України про їхню нелеґітимність. СКУ також засуджує позитивну оцінку Росії щодо цих так званих „референдумів" як ще один показник причетности Росії до цього сценарію. Керовані підтримуваними Росією провокаторами, ці події були явним намаганням штучно розпалити цивільні заворушення в реґіоні і зірвати президентські вибори в Україні 25 травня. Надзвичайно важливо для міжнародної спільноти твердо стояти в захисті територіяльної цілісности України та допомогти забезпечити, щоб український народ міг висловити своє справжнє волевиявлення під час президентських виборів.

КУК Світова спільнота повинна приєднатися до Канади та США, щоб не визнати результати так званих референдумів, організованих у деяких частинах східної України.

Голосування було обманом і незграбною спробою проросійських сепаратистів Кремля розділити Україну.

Ми стали свідками інформації про тисячі попередньо помічених бюлетенів, відсутности списків виборців і залякувань. Вчорашнє опитування незаконне і нелеґітимне, тому не повинно бути визнаним.

Референдуми, проведені в різних районах Луганська та Донецька збройними сепаратистськими угрупованнями, нелеґальні відповідно до законодавства України і є спробою створити подальший розподіл і безлад. Референдуми порушили міжнародне право, а результати цих незаконних референдумів не можуть бути визнані. Ми закликаємо Канаду і міжнародне співтовариство підтримати законні зусилля українського уряду провести президентські вибори 25 травня.

Українці в Італії...

(Закінчення зі стор. 1)

громади з дипломатичними представництвами обрати наступного президента виявило бажання близько 15 тис. осіб. Проте через бюрократичні перепони не всі з них зможуть проголосувати. Йдеться про недоліки у складанні Державного реєстру виборців. Згідно з інформацією Посольства України в Італії, зокрема на дільницю в Римі було подано понад 5,500 заяв про зміни виборчої адреси. Їх опрацювали та передали компетентним органам в Україну для включення до уточнених списків. Таким чином, на 7 травня разом з громадянами, зареєстрованими на закордонній виборчій дільниці раніше, мало б бути 7,467 виборців. Натомість у попередніх списках, отриманих з Києва 8 травня, було лише 3,516 осіб.

Посол України в Італії Євген Перелигін 9 травня звернувся до голови Центральної виборчої комісії Михайла Охендовського і попросив особисто вирішити питання про включення всіх подань для голосування на території Італії. Існує загроза втрати тільки на римській виборчій дільниці близько 4,000 виборців.

В Італії офіційно проживають близько 250 тис. українців. Можливість проголосувати є на трьох виборчих дільницях у Римі, Міляні та Неаполі. Щоб дістатися виборчої дільниці, потрібно подолати сотні кілометрів, здебільшого двічі (для внесення у списки виборців і в день голосування). Активісти громади часто організовують масовий доїзд з реґіонів. Буде сумно, якщо українці, приїхавши на дільниці, не знайдуть себе у списках виборців.

„Українська газета в Італії" провела опитування читачів щодо їх преференцій на наступних виборах. За результатами першість утримує Петро Порошенко (35.4 відс.), за ним слідують Олег Ляшко (24.6 відс.), Ольга Богомолець (11.5 відс.) та Дмитро Ярош (7.9 відс.).

Маріанна Соронеевич – головний редактор „Української газети в Італії".

АМЕРИКА І СВІТ

Індія має нового прем'єра

ВАРАНАС. – 17 травня новообраний прем'єр-міністер Індії 63-річний Нарендра Моді разом з багатьма своїми прихильниками молився на березі Ґанґу в сакральному для індуїстів місті. Одна з його передвиборних обіцянок – очистити священну річку від індустріяльних забруднень. Н. Моді очолює партію Бхаратія Джаната (БДП). Його попередник Манмохан Сінґх, який представляє Індійський національний конґрес, що зазнав поразки на виборах, вже офіційно подав у відставку. БДП здобула найбільш переконливу електоральну перемогу, яку будь-хто здобував в Індії за останні 30 років, і зможе зформувати уряд, не вступаючи в коаліцію ні з ким. Головним передвиборним козирем Н. Моді стала обіцянка модернізувати економіку. (*„Кореспондент"*)

Пам'ятник Вашінґтонові оновлено

ВАШІНҐТОН. – Пам'ятник першому Президентові США Джорджові Вашінґтонові – один з найвизначніших символів американської столиці – знову відкритий для відвідувачів. Реставрація завершилася майже через три роки після рідкісного для цієї частини країни землетрусу, в результаті якого пам'ятник отримав значні ушкодження. На церемонії відкриття, що відбулася 12 травня, звучали промови й пісні. Чи не кожен з численних присутніх хотів бути серед перших, кому припаде можливість піднятися на ліфті на самий верх 169-метрового обеліска, на відновлення якого витратили 15 млн. дол. Промовці говорили про пам'ятник, що символізує американські ідеали. Серед присутніх на церемонії відкриття була Секретар з внутрішніх справ Селі Джуел, яка розрізала символічну стрічку. Пам'ятник першому Президентові США – найвища споруда американської столиці. До землетрусу щороку її відвідувало до 600 тис. осіб. (*„Голос Америки"*)

У Польщі поважають євреїв

ВАРШАВА. – У Польщі, де до Другої світової війни жило понад 3 млн. євреїв, а по війні залишилося їх тільки декілька тисяч, сьогодні ситуація стає все світлішою: поляки, які не є євреями, докладають чимало зусиль, щоб повернути євреїв до Кракова, де нацисти свого часу збудували відомий у світі табір смерти Освєнцім – він же Авшвіц-Біркенав. За п'ять років війни там загинуло близько півтора мільйона людей, більшість з яких – євреї. Майже через 70 років після війни молоді поляки-неєвреї вивчають іврит, намагаючись розвіяти стереотип про Польщу як колишню країну антисемітизму. Тепер у Кракові діє сім синагог та один з найкраще збережених єврейських кварталів в Европі. Туристи з усього світу приїжджають сюди, зокрема щоб насолодитися єврейською музикою на вулицях Кракова у виконанні польських музикантів. Директор єврейського громадського центру Кракова Джонатан Орнштайн, народжений у Ню-Йорку, свідчить, що у Польщі є велике зацікавлення до єврейства, а тому він не бачить причин для євреїв не повертатись на землю, де жили їхні предки. (*„Голос Америки"*)

У Лівії далі неспокійно

ТРІПОЛІ. – 18 травня озброєні люди штурмували будівлю парляменту у лівійській столиці. Частину будівлі підпалили. Відповідальність за напад узяло на себе одне з численних збройних угруповань колишніх повстанців проти попередньої лівійської влади, які не підкорилися нинішній владі. За словами речника командира угруповання генерала Халіфи Белкасіма Хафтара, вони хотіли „арештувати ісламістів, що перебували в парляменті". Напад стався через лічені години по тому, як новий Прем'єр-міністер Лівії Ахмед Майтік оголосив про формування нового уряду. Також того дня в Лівії тривали бої в місті Бенґазі у східній частині країни, де загони Х. Хафтара воюють з місцевими ісламістськими угрупованнями. За даними Міністерства охорони здоров'я, в цих боях, що спалахнули 17 травня, загинуло вже щонайменше 70 осіб. (*Радіо „Свобода"*)

Чи потрібна Україні федералізація?

Можна було б, не витрачаючи даремно слів, відразу сказати: ні, не потрібна. Бо подивімося, хто вимагає її – кримінальне шумовиння Донбасу, намагаючись позбутися всякої правоохоронної контролі з боку держави. Саме це було головною мотивацією „референдумів" на сході України, у висліді яких виникли дві „народні республіки" – Донецька і Луганська. Як на голому місці виникли, так швидко і зникли б, оскільки обидві області – дотаційні на 65 відс., тобто життєво залежать від фінансових вливань з бюджету країни. Зникли б – якби за цими „референдумами" і „республіками" не стояла путінська Москва. Через вишколених диверсантів і свою „п'яту колону" вона здійняла темну хвилю сепаратизму – спершу на Донбасі, щоб продовжити цю тактику на півдні, а відтак дійти до Києва і Львова.

Політичним прикриттям цієї неоголошеної, але фактичної війни проти незалежної України є вимоги змінити унітарний устрій держави на федеративний. Легковірним громадянам при цьому подаються, для більшого заохочення, позитивні приклади держав, де федеративний устрій вже історично виправдав себе, – Швайцарії, Німеччини, Сполучених Штатів Америки. Чуємо також лукаві посилання на Михайла Драгоманова, Михайла Грушевського, котрі, мовляв, не сумнівалися в перевагах федералізму. Насправді обидва ці діячі вимагали федералізації Російської імперії – як способу, через який тодішня поневолена Україна могла дістати ширшу автономію.

Етимологічно, федералізм і сепаратизм – поняття супротивні: federalization – об'єднання, separate – окремий, роз'єднаний. Якщо федералізації вимагають – а це почалося ще за президентства Леоніда Кучми і посилилося з приходом до влади Партії Реґіонів – такі вороги українства, як Віктор Медведчук, Вадим Колесніченко, Олег Царьов, комуніст Петро Симоненко, то стає самозрозумілим, що тут насправді йдеться про сепаратизм, про розшматування єдиної України і подальше цілковите її знищення.

Те, що є добрим, природним для Німеччини чи Швайцарії, аж ніяк не означає автоматичного перенесення цього добра в Україну – країну, де ще не завершився процес остаточного зформування нації. У цих умовах вимога федералізації є підлим підступом, який загальмував би і взагалі зупинив би це зформування, бо воно можливе лише за унітарного устрою Української держави, тобто за умови максимальної консолідованости країни.

Сьогодні федералізація лише додала б Україні проблем, зокрема економічних, тому що економічні відмінності різних українських реґіонів не тільки не зникли б, а ще більше загострилися б. Також за нинішніх умов федеративний устрій привів би до збільшення й так завеликої бюрократії в реґіонах. Нарешті, реальною небезпекою для майбутнього незалежної України залишається невідступне геополітичне зазіхання на її долю з боку неоімперської Москви, яка вже нині активно провокує реанімування старих і майже віджилих реґіональних ідентичностей в Україні. Іншими словами, федералізацію України Кремль розглядає як тактичний засіб досягнення стратегічної мети – поглинення незалежної Української держави.

Перспективним, здоровим шляхом для України є не федералізація, а розширення прав і можливостей місцевих рад, фінансово-економічної самостійности областей і конкретних громад, впорядкування бюджетних взаємин між Києвом і реґіонами, розвиток громадського самоврядування, яке неодмінно приведе до більшої відповідальности кожного громадянина України за її майбутнє.

ІСТОРІЯ

Так починалася трагедія кримських татар

17 травня кримсько-татарський народ і всі люди доброї волі в Україні відзначили 70-річчя насильного депортування кримських татар з їхньої історичної батьківщини, Криму. Саме цього дня 1944 року з півострова відійшов перший ешелон з виселеними людьми. Нижче вміщуємо спогади очевидців про цей тяжкий злочин сталінського тоталітаризму.

Згадує колишній боєць військ НКВД Андрій Веснін: „Кілька годин йшли і рано-вранці 18 травня досягли в степу села Ойсул. Навколо села виставили шість ручних кулеметів. Ударами рушниць по дверях і вікнах будили людей. Змушували відчиняти двері в будинках. Входив офіцер з вояками. Увійшовши, офіцер голосно оголошував: „Іменем Радянської влади, за зраду Батьківщині, ви виселяєтесь в інші райони Радянського Союзу".

На збирання відводили 10-15 хвилин. Дозволяли з собою брати вузлики з речами не більше 10-15 кілограмів. Тих, хто чинив опір або не міг йти, розстрілювали на місці".

Згадує Абдурафієва Султаніє: „18 травня о 2-ій годині ночі в двері голосно постукали. Батько встав в нижній білизні і відчинив двері. На порозі стояли троє військових з автоматами. Батька відразу заарештували. Наказали стояти на місці, бо інакше розстріляють. Мамі наказали протягом 10 хвилин зібрати дітей. Дозволили взяти тільки ложки, каструлю і горнятка. Мама, як була в сукні з короткими рукавами, так і вийшла з дому.

Людей збирали за межами села. Потім під'їжджали вантажні авта і вивозили людей на залізничну станцію. Там вже чекали ешелони, які були оточені озброєними солдатами. Старих, жінок і дітей, штовхаючи гвинтівками, заганяли в брудні товарні вагони, вікна яких були оповиті колючим дротом. Всередині вагони були обладнані двоярусними дерев'яними нарами. Туалетів і води не було. Тіла померлих викидали з вагонів на зупинках – про те, щоб родичі могли їх нормально поховати по прибутті, навіть не було мови".

Згадує Абібула Леніє: „У вагоні було так багато людей, що спали по черзі. Кілька днів харчувалися тим, що встигли взяти з дому. Медичного обслуговування не було. У нашому вагоні померло кілька людей, їх залишили вздовж залізничного полотна. Один труп з нами їхав кілька днів. Одна жінка народила, але дитина через кілька годин померла, її просто викинули у вікно...".

За період 18-20 травня 1944 року вивезли з Криму 193 тис. кримських татар, з них старих людей – 19.5 відс., жінок – 36.7 відс. і дітей – 43.8 відс. Депортовані були розподілені й заслані в 70 реґіонів СРСР. Таким чином були роз'єднані понад 40 тис. татарських сімей.

Згадує Мустафа Джемілєв: „В Узбекистані була проведена пропаґанда: мовляв, везуть кримських татар, зрадників батьківщини, через яких загинули ваші батьки і діти, брати і сестри". Коли ми виходили з ешелону, в нас кидали каміння. Потім, правда, одумалися, почали міркувати: які ж це зрадники батьківщини – на пероні жінки, діти...".

Всі споруди, сільгосппродукція, предмети домашнього вжитку, посіви та городи депортованих кримських татар були передані місцевим органам влади. Значну частину віддали переселенцям з Росії. Коли йшов поділ награбованого, „ешелони смерти" зі своїми жертвами рухалися на Схід, устеляючи свій шлях померлими в вагонах. Останній ешелон з висланими прибув до Узбекистану 8 червня 1944 року.

Згадує Зера Аблякімова: „На початку червня прибули на роз'їзд ч. 69 Джамбайського району Узбецької РСР. Звідти нас на двоколісних гарбах повезли в кишлак Дехканабад. Поселили під деревами у великому саду, і тільки восени ми перейшли жити до стайні. Я добре пам'ятаю цю конюшню, там було стійло для коней, бабуся спала в годівниці, там вона і померла від дизентерії. Першим помер братик Асан, потім бабуся. У березні 1946 року захворіла мама і її поклали в лікарню. Старший брат ходив її відвідувати, одного разу прийшов і каже, що мама одужала і її виписують, але у неї вкрали сукню. На другий день він відніс інше плаття, а йому сказали, що мама померла".

Під час депортації загинуло за даними радянських органів до чверті кримських татар, за даними самих татар – до 46 відс.

(Еспресо ТВ)

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Ліцей треба перевести до Черкас

Військово-морський ліцей у Севастополі було створено за наказом Міністра оборони України у 2008 році для надання повної середньої освіти учням 10-11 кляс з військово-професійною спрямованістю навчання. Ліцей забезпечував соціяльний захист та надання державної підтримки у вихованні дітей-сиріт, дітей з багатодітних сімей, дітей військовослужбовців, учасників бойових дій та учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, а також формування в молоді високої патріотичної свідомости, національної гідности, любови до військової служби і флотських традицій, свідомого прагнення до оволодіння професією офіцера Військово-морських сил України.

24 березня у ліцеї відбулися збори, на яких російський віце-адмірал Олександер Федотенко агітував учнів присягати Російській Федерації. Незважаючи на це, весь присутній склад ліцею підтвердив свою присягу Україні та відмовився піднімати над ліцеєм прапор Росії. Після цього їм оголосили про те, що весь особовий склад буде звільнено з ліцею наприкінці навчального року. 24 березня військово-морський ліцей було перетворено на кадетський президентський корпус Росії.

Дізнавшись про ці події, Черкаська обласна і міська організації Спілки офіцерів України 11 квітня звернулися до голови Черкаської обласної ради Валентини Коваленко з пропозицією перевести ліцей з Севастополя до Черкас, де же 40 років діє Клюб юних моряків, є необхідні умови для навчання молоді. Місто розташоване в центрі України, має велику акваторію Дніпра, ряд водних баз, морські кадри, а сусідство з історичними центрами національно-визвольної боротьби сприятиме патріотичному вихованню ліцеїстів.

Маємо надію, що обласна рада й уся громадськість підтримають нашу пропозицію.

Олександер Калько,
голова міської організації
Спілки офіцерів України,
капітан третьої ранґи,
Черкаси

Розповідаємо людям про Україну

Місцева католицька церква св. Івана 16-17 травня організувала міжнародний карнавал. У минулі роки ця громада вже мала „міжнародну вечерю", на яку парафіяни приносили свої домашні страви (я також брала участь в цій справі минулого року). А ось цього року зовсім інша випала нагода завдячуючи моїй подрузі Людмилі Гавриленко, яка нещодавно познайомила мене з іншими земляками, яких, на жаль, я не знала раніше. Вони прибули в тутешні місця кілька літ тому з Тернополя. Є в них 16-літня донечка Діана – справжня співачка-артистка. В Україні вона була неодноразовою переможницею пісенних конкурсів. Отже, тепер ми можемо ознайомити місцевих жителів з нашою талановитою українкою, а з її допомогою – з Україною, що і робимо при кожній нагоді.

Уже вдруге за останні два місяці Діана Митулинська співала українські пісні на Атлантичному узбережжі, у Вірджінії. У квітні, на дитячому фестивалі в місті Норфолку, вона також виступала, співала разом з своєю матусею Оксаною, а ми їм підспівували та пританцьовували.

Ми намагаємося привертати увагу жителів Вірджінії до України, її людей, наших мовних і культурних надбань. Біля наших будинків майорять жовто-сині прапори, цвітуть жовті, сині, оранжеві і голубі квіти, прикріплені стрічки такого ж кольору до поштових скриньок. На різні імпрези одягаємось тільки в українські вишиванки та розповідаємо про себе, про свій рідний край, про наші мирні покликання і любов до всіх людей, до своєї Батьківщини, яка у великій біді тепер.

Мені особисто нещодавно одна маленька дівчинка подарувала жовтосиній браслетик на руку, який вона сама сплела. Цій дівчинці лише 10 років, але вона знає про події в Україні від батьків-американців та з телебачення, й сказала мені, що любить Україну і підтримує мужній народ, який бореться зі злом, бо хоче бути вільним.

Оксана Маковець,
Йорктавн, Вірджінія

На святі зустрілися українки Вірджінії. (Фото: Олена Бойко)

Пишаємося стипендіятами ТУМ

Товариство української мови (ТУМ) в США пишається своїми стипендіятами, які навчаються на факультетах філології, літератури, історії, політології, щоб у майбутньому працювати для добра України. Усі вони народилися в незалежній Україні і навчаються в різних університетах України – від Чернівецького Національного Університету, Київського Національного Університету, Острозької Академії, Рівненського Державного Гуманітарного Університету, до Донецького Національного Університету.

Богдан Бейсюк з села Пістиль, Івано-Франківської области в Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича вчиться на факультеті історії, політології і міжнародних взаємин. Він – автор 12 наукових праць, заступник голови Студентського наукового історичного товариства. Павло Регрут з Дубна, Рівненської области, став студентом Рівненського державного гуманітарного університету, щоб бути викладачем української літератури. Пише вірші і нариси, тричі брав участь в охороні Майдану.

Марія Кравець з села Голуби, Рівненської области, навчається в Національному університеті „Острозька академія" на правничому відділі, бере активну участь у студентському самоврядуванні Братства спудеїв „Рада правників", призначена студентським адміністратором юридичної клініки „Pro Bono".

Віра Лебідь народилася в селі Кам'янське, Запорізької области, закінчила Запорізький січовий колеґіюм-інтернат для обдарованої молоді з золотою медалею і стала студенткою Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Її спеціяльність – українська і польська мови та літератури. Світлана Бойко народилася в Донецьку, навчається на другому курсі історичного факультету Донецького національного університету. Андрій Медведєв народився у Рівному, закінчує середню щколу і плянує здобувати вищу освіту в ділянці права.

ТУМ надає через „Смолоскип" в Києві та Острозьку академію стипендії для здібних студентів з незаможних родин, які будуть студіювати україністику чи право. Заохочуємо читачів підтримувати цю акцію ТУМ, щоб забезпечити Україну майбутніми гідними провідниками.

Пожертви можна висилати на адресу: Ukrainian Language Society, 425 Ridge Ave., Clarendon Hills, IL 69514.

Віра Боднарук,
голова ТУМ,
Кларендон-Гилс, Ілиной

Ми закликали всіх українців

З початку революційних подій в Україні, в кінці минулого року і до теперішньої загальнонаціональної боротьби проти московського аґресора ми проводили акції, що мали за основну мету добитися підтримки країн Евросоюзу у прагненні українців жити в демократичній, некорумпованій країні, вільній від кремлівського тероризму. За цей час ми побачили, які політичні сили у країнах нашого проживання дійсно відстоюють демократичні суспільства і підтримують Україну на цьому шляху. Також з розсекречених документів часів СРСР, що сьогодні широко публікуються в пресі, бачимо, що КҐБ активно вербував західніх політиків і навіть фінансував окремі політичні партії. Теперішня Федеральна служба безпеки Росії – правонаступниця КҐБ у всіх формах та методах діяльности. Вплив Росії на зовнішньополітичні рішення окремих країн Eврозоюзу (особливо південних) відчутний.

Наші протести, заяви, коментарі відіграли не останню ролю у рішеннях ЕС щодо України. Але, найдієвішим методом впливу на европейських політиків є вибори. Ми закликали всіх українців, що проживають у країнах ЕС прямим голосуванням або переконанням знайомих та близьких віддати свої голоси на виборах до Европейського парляменту 25 травня за тих політиків, які вже виявили своє позитивне ставлення до України, або торкаються у своїх програмах українського питання, як важливого пріоритету евроінтеґрації України та її територіяльної недоторканости.

Позиція ЕС у стриманні кремлівської аґресії проти України є очевидною. І наша більш ніж мільйонна присутність у країнах ЕС повинна бути корисною для України і через політичну активність у країнах проживання.

Павло Садоха,
голова Спілки українців у Португалії,
голова Координаційної ради УВКР
з питань української трудової міґрації,
Лісбона

Студенти дізналися про Кенґір

Саме у погожі травневі дні 60 років тому сталося Кенґірське повстання в'язнів сталінських таборів, половина яких були українцями. Один з активних учасників повстання – Володимир Караташ, мешканець села Побузьке Кіровоградської области, кілька років тому видав свою книгу „На барикадах Кенґіру", у якій розповів про те, як в'язні 40 днів без будь-якої підтримки іззовні утримували „вільну" табірну територію, про учасників повстання. За цю книгу автор став лавреатом обласної премії ім. Євгена Маланюка. Цього року видавництво „Український пріоритет" вдруге видало книгу. Директор видавництва Володимир Шовкошитний та автор 17 травня презентували її студентам Кіровоградського педагогічного університету ім. Володимира Винниченка та читачам обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Дмитра Чижевського. 89-річний В. Караташ зачарував молодь своєю духовною стійкістю, бадьорістю духу, глибокою любов'ю до України.

Світлана Орел,
Кіровоград

Концерт на честь п’ятиліття відділу УМІ

Таїса Богданська

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Відділ Українського Музичного Інституту (УМІ) у Випані на честь свого п’ятиліття підготував концерт в Українському Американському культурному центрі Ню-Джерзі. Концерт відкрила голова відділу Ліля Кушнір і попросила до слова президента УМІ Богдану Волянську та керівника філії „Самопомочі" у Випані Михайла Козюпу, які виступили з привітаннями.

Святковий настрій створила заля, прикрашена вишиваними рушниками і віночками, іконою Матері Божої та портретом Тараса Шевченка. Напередодні концерту залю прикрасили батьки учнів Роксоляна Лещук і Марта Коваль. На концерт приїхали учителі, учні та батьки з відділів УМІ в Ню-Йорку, Йонкерсі, Філядельфії та Нюарку.

На початку концерту прозвучала „Аве-Марія" Франца Шуберта у виконанні Уляни Лещук (сопрано), Андрія Гавриша (скрипка) і Лілі Кушнір (фортепіяно). Виступили учнів Гаврилко Муращук (кляса фортепіяна Л. Кушнір, Йонкерс), Роман Климчук, Наталія Ганчук, Роксана і Меланія Бойчуки, Софія Коваль, Ліліяна Томко, К. Лещук, Андрій Гавриш (кляса фортепіяна Л. Кушнір, Випані), У. і К. Лещуки (кляса бандури і вокалу Галини Жукевич, Випані), Марія Семчук (кляса фортепіяна Жанни Дейкань, Ню-Йорк), Ізабелла, Стелла та Христина Чижі, Орест Волощук (кляса скрипки Галини Легкої, Ню-Йорк), Стефан Жіванович (кляса фортепіяна Христини Юрчакевич, Філядельфія).

Учасники святкового концерту у Випані, Ню-Джерзі.

Всі учні показали чіткий ритм, правильне фразування, співучий тон, чисту педалізацію на фортепіяні, виразну дикцію співу, сентиментальну гру на бандурі, чарівний звук скрипки.

В програмі звучали твори українських композиторів та світової клясики. З відчуттям барокової музики прозвучав концерт Йогана Баха для двох скрипок „D-moll" у виконанні А. Гавриша і Кетин Ксу (кляса скрипки Олі Косачевич, Випані), Вероніка Чайлд елеґантно виконала Ноктюрн оп. 9 ч. 2 Фредеріка Шопена (кляса Л. Кушнір), весело виконав „Етюд" Карла Черні Святослав Лесько (кляса фортепіяна Таїси Богданської, Нюарк).

Дві молоденькі учениці з завзяттям виконували концерт Ісаака Берковича на два фортепіяна з своєю вчителькою: співучу частину грала Л. Томко, а веселу і жартівливу – С. Коваль. Окрасою концерту був дитячий вокальний ансамбль „Солов'їний край" під керівництвом Л. Кушнір, який співав пісні „Матусенька" та „Чарівна Україна". На завершення концерту прозвучала сучасна обробка української пісні „Подоляночка" (аранжування Андрія Легкого) у виконанні скрипкового ансамблю з фортепіяном під керівництвом Галини Легкої.

В перерві та після концерту гості і батьки мали частування, яке приготували батьки відділу Випані під керівництвом Марії Тершаковець. Допомагали Іван Лещук та Христина Сизоненко.

Вчителька з школи св. Миколая відзначена у професійному конкурсі

Марія Кульчицька

ЧИКАҐО. – Працю талановитого педагога Меліси Талабер-Матвіїшин, вчительки сьомої кляси з єдиної у місті щоденної української школи св. Миколая, було відзначено нагородою у складному і престижному професійному конкурсі. Кілька днів тому М. Талабер-Матвіїшин отримала повідомлення, що вона є фіналісткою конкурсу „Золоте яблуко-2014" – нагороди за видатні досягнення в галузі освіти („2014 Golden Apple Awards for Excellence in Education"). Цей конкурс було створено у 1986 році для визначення найкращих освітян у штаті Ілиной. Переможці конкурсу назавжди стають членами „Golden Apple Academy of Educators".

„Золоте яблуко" є некомерційною організацією, місія якої полягає у відзначенні вчителів штату, котрі виказують в своїй роботі найвищий професійний рівень. У травні 2013 року прізвища 620 вчителів було подано на участь в конкурсі. Комітет з 90 експертів обрав 32 фіналістів. Фіналісти показали роботу у своїх клясах, комісія провела бесіди з вчителями, колегами, керівниками шкіл, учнями і батьками.

„Бути переможцем конкурсу „Golden Apple" – це значуща перемога", – зазначила директор школи д-р Сюзан Курланд.

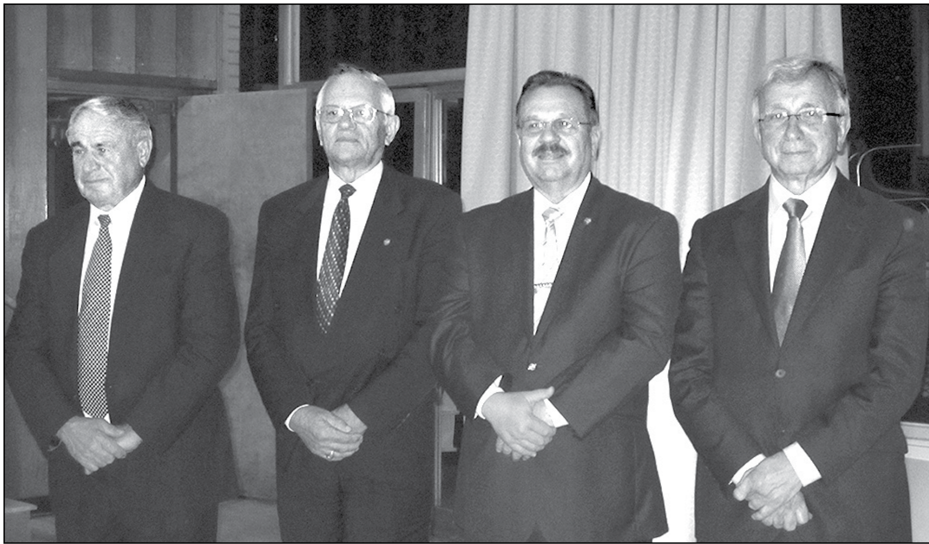

Меліса Талабер-Матвіїшин

М. Талабер-Матвіїшин, крім викладання природничих наук, багато займається позаклясною роботою, допомагає в організації „Ярмарку наукових робіт", завдяки якому щороку учні успішно представляють школу на змаганнях в місті та штаті. Вчителька допомагає в організації „Зимового ринку" в школі, на якому місцеві фармери та ремісники пропонують на продаж продукти та різні вироби. До переліку її заслуг треба додати також садовий клюб, який створив квітники та затишну зелену зону.

Поза школою, вона є послом

(Закінчення на стор. 9)

Зліва: Мирон Ґрох, Евген Осціславський, Михайло Козюпа, Стефан Качарай.

Зліва: Евген Щерба, Василь Шеремета, Славко Тисяк, Рома Лісович, Христина Козак.

Відбулася 38-ма...

(Закінчення зі стор. 1)

зібралися на вже 38-му нашу конвенцію, котра, дуже сподіваюся, відбудеться, як і попередня, в атмосфері взаємного довір'я і пошанування, в атмосфері нашої національної солідарности і водночас – нашої відданости демократичним цінностям американського суспільства.

Є великою приємністю сьогодні спільно увідомлювати революційне зрушення до демократії в Україні, яка пережила внутрішнє очищення Майданом і буквально за пару днів буде обирати нового президента. Скільки в наших силах, ми повинні помагати нашим братам і сестрам в Україні ефективно використати цей наданий історією новий шанс для національного відродження, для надійного збереження української культури, мови, народних і релігійних традицій.

Отже, закликаю кожного у цій залі до відкритого обміну думками, пропозиціями, до якомога тіснішого, дружнішого спілкування, котре дасть нам усім нову творчу енерґію на наступні чотири роки. Нехай милосердний Бог поможе нам у цьому".

Конференцією провадили Реймонд Комічак і Р. Гаврилюк, їм допомагав парламентарист д-р Андрій Шуль. Протоколярні функції виконували Ніна Більчук (україномовний секретар) і Ірена Яросевич (англомовний секретар).

Як і на попередній Конвенції, звіти, дискусії над ними і сесійні засідання закінчилися виборами членів Екзекутиви УНСоюзу, членів Контрольної комісії і радних. На новий чотирирічний період перевибрано Президента УНСоюзу С. Качарая, Першого заступника Президента Михайла Козюпу, Другого заступника Евгена Осціславського, Директора для Канади Мирона Ґроха, Головного секретаря Христину Е. Козак, Скарбника Рому Лісович, членів Контрольної комісії Славка Тисяка, Евгена Щербу і д-ра Василя Шеремету.

Делеґати також обрали до Головного уряду УНСоюзу 11 радних. Ними стали: Микола Філь (штат Ню-Йорк), Евген Осідач (Квебек), А. Шуль (Ню-Йорк), Андрій Ґавданович (Ню-Джерзі), Ґлорія Горбата (Конектикат), Мая Лев (Ню-Йорк), Юліян Пішко (Мінесота), Любов Стрілецька (Пенсильванія), Люба Понятишин-Кеске (Каліфорнія), Богдана Пужик (Конектикат), Люба Вальчук (Ню-Джерзі).

Момент відкриття 38-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу.

Водночас відбулося голосування над звітами Секретарської комісії, Комісії просьб, Фінансової і Резолюційної комісій.

Право голосу на 38-ій Конвенції мали 57 делеґатів від Відділів УНСоюзу, члени Головного уряду і один Почесний член Головного уряду.

Крім участи у нарадах і дискусіях, делеґати мали можливість отримати професійні консультації і поради з приводу всього спектру послуг-продуктів Українського Народного Союзу, зокрема Забезпеченевих і Пенсійних грамот, а також з приводу організаційних зв'язків між Головною канцелярією УНСоюзу і громадою.

Дуже приємною культурною подією на 38-ій Конвенції УНСоюз був виступ Анамблю бандуристів ім. Шевченка під художнім керівництвом відомого музиканта-віртуоза Віктора Мішалова. Ансамбль виконав низку творів на слова Т. Шевченка.

На бенкеті з короткою промовою виступив Президент УНСоюзу С. Качарай. Присутні з хвилюванням слухали первісний, вже старовинний, гимн Українського Народного Союз у виконанні С. Качарай (при фортепіяновому супроводі А. Шуля).

У найближчих числах „Свобода" вмістить докладніші матеріяли про звіти членів Екзекутиви УНСоюзу С. Качарая, Х. Козак і Р. Лісович, присвячені аналізі діяльности УНСоюзу, починаючи від 37-ої Конвенції (2010), і плянам розвитку організації на ближчу і дальшу перспективу.

Вчителька з школи...

(Закінчення зі стор. 8)

„Field Museum", провідником шкільних вчителів природничих наук у співпраці з Університетом Лойоли і провідним викладачем у літній програмі поглибленого вивчення природничих наук, що здійснюється за підтримки „Big Shoulders Foundation". Вона має ступінь бакалавра в галузі біології та хімії, а також ступінь маґістра в галузі освіти.

М. Талабер-Матвіїшин є поважним членом української громади, парафіянкою Собору св. Миколая. Її чоловік Павло Матвіїшин – випускник школи св. Миколая, як і його батьки – Юрій і Лідія Матвишини.

НОВИНИ НАУКИ

Крізь терни катакомб

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 3 травня в ЛаСаль-університеті відбулась присвячена 25-літтю виходу з підпілля Української Греко-Католицької Церкви англомовна міжнародна наукова конференція „Катакомбна Церква в ХХ ст.“, яку організувало Релігійне Товариство українців-католиків „Свята Софія“ у США (ТСС А), у співпраці з Науковим Товариством ім. Шевченка, Українською Католицькою Освітньою Фундацією в Чикаґо, Східньо-Европейським Дослідним Інститутом ім. Липинського та Фундацією Українського Вільного Університету.

До учасників конференції звернувся капелян ЛаСаль-університету бр. Роберт Кінцлер, почавши своє привітання молитвою за мир та вреґулювання ситуації в Україні. Ранішню сесію відкрив голова ТСС А, професор ЛаСаль-університету академік Леонід Рудницький. Він зачитав привіти до учасників конференції, які надійшли від Патріярха УГКЦ Святослава та Кардинала Любомира Гузара.

Вичерпну доповідь на тему „Церква і тоталітарна держава“ виголосив визначний історик, професор факультету релігієзнавства ЛаСаль-університету, світової слави знавець життя і діяльности Дітріха Бонгофера д-р Джефрі Келі. Провівши паралелі поміж ставленням нацистської влади в Німеччині до Церкви та переслідуваннями УГКЦ з боку совєтського режиму, доповідач ґрунтовно висвітлив життєвий шлях мучеництва найвизначнішої і найоригінальнішої постаті серед протестантських теологів соціяльного спрямування у ХХ ст. – німецького лютеранського пастора і теолога Д. Бонгофера (1906-1945).

Подібно як мученики УГКЦ, які не підкорилися тоталітарній атеїстичній системі в СРСР, Д. Бонгофер не схилився перед машиною нацистського режиму. Його статуя, що знаходиться серед зображень десяти християнських мучеників цього часу, розміщена на західньому фасаді Вестмінстерського абатства в Лондоні.

Як зазначив Дж. Келі, Д. Бонгофер – людина надзвичайної особистої мужности, активний антифашист, страчений у німецькому концтаборі за кілька тижнів до капітуляції Німеччини. Будучи задіяним в екуменічних колах, він одразу зрозумів важливість інформування міжнародної громадськости про те, що відбувалось у нацистській Німеччині.

Попри пропозиції викладацької справи в Лондоні та Ню-Йорку та незважаючи на початок Другої світової війни, Д. Бонгофер повернувся на батьківщину. „Я повинен пережити цей складний період нашої національної історії разом з християнами в Німеччині. У мене не буде права брати участь у відродженні християнського життя після війни, якщо я не розділю з моїм народом випробування цього часу“, – вважав він.

Доповідачі конференції (зліва): Леонід Рудницький, Микола Рудницький, Джефрі Келі, Ірина Іванкович, Світлана Гуркіна, о. Марко Семеген, о. Іван Сіянчук, Пол Мойзес. (Фото: Стефан Фартушок)

Після повернення додому Д. Бонгофера переслідувала нацистська влада, однак, у такий непростий час він займався теологічними дослідженнями. У 1943 році його заарештували за „підрив збройних сил“ та за змову з метою порятунку євреїв. 9 квітня 1945 року Д. Бонгофера стратили гітлерівці, повісивши у концтаборі Флосенбюрґ (Баварія). Як підсумував доповідач, думки Д. Бонгофера про безрелігійне християнство спричинили полеміку та дискусії, адже для нього, як цього навчає Святе Письмо, християнство виявлялося не в словах, а у справах, у вчинках, у ставленні до інших людей.

У своїй доповіді на тему „Реакція українських греко-католиків на ліквідацію та переслідування їхньої Церкви совєтським режимом: 1946-1989“, директор Інституту історії Церкви Українського Католицького Університету (ІІЦ УКУ) д-р Світлана Гуркіна накреслила особливості ліквідації радянським тоталітарним режимом Галицької митрополії і Мукачівської єпархії УГКЦ, описала початки формування Церкви у катакомбах, єпископську правонаступність, а також проаналізувала підготуванння нових священиків, особливості літургійного і молитовного життя греко-католиків, монаші спільноти, відмінності між сільськими і міськими спільнотами, ролю жінок, форми і прояви народної релігійности і боротьбу за леґалізацію Церкви.

Заключним моментом ранішньої сесії стало відкриття виставки „До світла Воскресіння крізь терни катакомб“, що її підготував ІІЦ УКУ, та презентація англомовного видання супутньої книги за однойменною назвою, переклад якої виконала д-р Ірина Іванкович, екзекутивний директор ТСС А, куратор Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого у Філядельфії.

Як зазначила І. Іванкович, виставка від моменту створення у 2009 році побувала не лише в багатьох реґіонах України, але й у Польщі, Італії і США, що спонукало її творців ознайомити друкованим виданням носіїв інших мов. В основу виставки лягли матеріяли Інституту, передусім спомини очевидців та активних учасників підпілля, які було зібрано протягом 1992-2009 років, документи державних архівів, фотографії з приватних збірок. Хронологічно виставка охоплює період від 1939-го до 1991 року та відображає три важливі етапи трагічної і водночас героїчної історії УГКЦ ХХ ст. — насильницьку ліквідацію, підпілля та леґалізацію в 1989 році.

В рамках післяобідньої сесії, на якій головував професор ЛаСаль-університету, викладач програми Центрально- та Східньоевропейських студій Микола Рудницький, присутні заслухали доповіді, які торкалися вибраних аспектів життя та діяльности УГКЦ в умовах підпілля.

Директор духовного центру бл. Василя Величковського у Вінніпеґу, Канада, о. Іван Сіянчук, ЧНІ, розкрив особу Владики В. Величковського (1901-1973) як „Батька катакомбної Церкви“. Як зазначив доповідач, внесок бл. В. Величковського у збереження Церкви має моральний та структуральний вимір, адже саме його особиста і провідництво були запорукою того, що вірні культивували віру навіть за умов небезпеки та переслідування. Він організував життя жіночих чернечих згромаджень, які діяли невеликими, майже родинними спільнотами. Сестри, з черги, стали катехитами, які взяли на себе відповідальність формації мирян Церкви.

Владика В. Величковський навчав і рукоположив нових кандидатів до священичого сану, приймав на лоно Церкви священиків-„апостатів“, збільшуючи таким чином кількість духовенства, яке могло б таємно, а часом і відкрито, служити потребам вірних. Та над усе – він прийняв єпископські свячення з рук Патріярха Йосифа Сліпого в готельний кімнаті у Москві і таким чином забезпечив тяглість і дієздатність підпільної Церкви. Ставши єпископом, Владика Василь уділив єрейські свячення багатьом кандидатам, а також висвятив нових єрархів Церкви, зокрема Володимира Стернюка, вибір якого можна вважати Провидінням Господнім, адже саме Владика В. Стернюк, уникнувши арешту, очолив провід Церкви в період до часу леґалізації УГКЦ, ставши однією з ключових фіґур у довершенні процесу виходу Церкви з підпілля.

Мученик за віру, в’язень совєтських таборів, Владика В. Величковський був беатифікований разом із іншими мучениками

(Закінчення на стор. 17)

Пресфонд Альманаху УНСоюзу за березень 2014 року

$	NAME	LOCATION
150	KURYLKO, DARIA	NEW PROVIDENCE, NJ
135	KOROPECKYJ, NATALIA	ELKINS PARK, PA
100	KRISLATY, ZENON & DOZIA	CLEVELAND, OH
	KRYCHYK, ALEXANDER & MARIA	LORAIN, OH
	PEREYMA, MARTA	ARLINGTON, VA
	PETRENKO, ANYA & JURIJ	ASHTON, MD
	SAMOTOWKA, MICHAEL	SHAKER HEIGHTS, OH
	STEBELSKY, LIDIA	YONKERS, NY
	TOMORUG, JAROSLAW & MARIA	CLARK, NJ
85	BILOUS, LIDIA & OREST	OSPREY, FL
	BOJCZUK, MARIA & MYKOLA	DRESHER, PA
	JARKO, MYKOLA	UNION, NJ
	MOSTOWYCZ, OKSANA	PONTE VEDRA, FL
	PELESCHUK, STEFAN & LARISSA	STAMFORD, CT
	PETRYSHYN, WOLODYMYR	CRANFORD, NJ
	WOLOWODIUK, WOLODYMYR	CHATHAM, NJ
	WRONSKYJ, WOLODYMYR	GREENLAWN, NY
75	FEDENKO, STEFAN & ANNA	WARREN, MI
70	SAWKA, JAROSLAW	STERLING HEIGHTS, MI
60	BONACORSA, CHRISTINE	BELLEVILLE, NJ
	TYMKIW, STEPHAN	MILLERSVILLE, MD
55	POPOVYCH, OREST	HOWELL, NJ
50	ANDRUSJAK, MARIA	WARREN, MI
	DENYSENKO, JOHN	WARREN, MI
	GUDZIAK, JAROSLAWA	SYRACUSE, NY
	KRYZANIWSKY, JURIJ	NEW CITY, NY
	LYCHYK, NEONILA	RIVER FOREST, IL
	PETRUSHA, MYKOLA	TROY, MI
	RYCHTYCKYJ, DARIA	WARREN, MI
	SHULEWSKY, MARIA	WILLIMANTIC, CT
	STAN, WILLIAM	JAMAICA PLAIN, MA
	ZAKREWSKY, LYDIA	MIDDLE VILLAGE, NY
45	WOLCHUK, ROMAN	JERSEY CITY, NJ
40	WOJTOWYCZ, MYRON	MADISON, WI
35	ANDRUSHKIW, VERA	TROY, MI
	BARANOWSKYJ, GEORGE	OSPREY, FL
	CHERNEY, IHOR & ALLA	ORADELL, NJ
	CHUDOWSKY, VALENTINA	WETHERSFIELD, CT
	DIDOSHAK-KUNCIO, Z	BAYSIDE, NY
	FEDUN, BASIL	CHARDON, OH
	HANAS, OREST JOSAPHAT	LEHIGHTON, PA
	HOLUBEC, HALYNA & LEV	OAK BROOK, IL
	HOWANSKY, MARY	WILTON, CT
	KOBRYN, ATANAS	NORTH PORT, FL
	KOHUT, WALENTYNA	WEST HARTFORD, CT
	LEWYCKY, SINAIDA	GLEN SPEY, NY
	LIMONCZENKO, ALEXIS	SAN MATEO, CA
	LISEWYCH, OLGA	WENATCHEE, WA
	MAKSYMOWYCH, ANNA	WILLOW GROVE, PA
	OBERYSZYN, JAROSLAW	JAMAICA, NY
	OHARENKO, JOHN	CHICAGO, IL
	PANKEWYCZ, TAMARA	WILLIAMSVILLE, NY
	POPOWYCH, MARIA	BALTIMORE, MD
	SYM-LIPSKY, JOANNA	DEERFIELD BEACH, FL
	TELEPKO, ANNA	PARSIPPANY, NJ
	TRESNIOWSKY, ROMAN & OKSANA	ANN ARBOR, MI
	WALCHUK, GEORGE	ANNANDALE, NJ
30	MELNYK, LUBA	ELMHURST, NY
	SYDORAK, JAROSLAW	HILLSBOROUGH, CA
25	BORACZOK, OLEH	MADISON, WI
	DANYLUK, ALEXANDER	RANDOLPH, NJ
	FARAONIW, OLHA	TRENTON, NJ
	HOLOWINSKY, NATALIA	SOMERSET, NJ
	KARAWAN, OLEH	INVERNESS, IL
	KARPENKO, BORIS	SOUTHFIELD, MI
	LAWRO, MARIA	LONG ISLAND CITY, NY
	MATKOWSKY, STEPHEN	ROCHESTER, NY
	OREL, TARAS	NORTH BERGEN, NJ
	PIKAS, MICHAEL	OLNEY, MD
	PROCYK, LUBA	SPRINGFIELD, VA
	REPETA, EUGENE	WARREN, MI
	SLOBODYNSKY, MICHAEL & NATALIA	PARRISH, FL
	SMYK, R	LAKE BLUFF, IL
	SOCHAN, IHOR	WOODCLIFF LAKE, NJ
	STASIW, ROMAN	CONGERS, NY
	ZARYTSKY, LYDIA	PARK RIDGE, IL
20	AWRAMTCHUK-KLIM, IYA	WEST LAFAYETTE, IN
	DUBININ, SVETLANA & WASILY	DEL MAR, CA
	GENSIOR, IWAN	UNION, NJ
	GLUCH, VALENTINA	PARMA, OH
	HIRNIAK, ALEXANDER	CLIFTON, NJ
	HISHYNSKY, STEFAN	STRONGSVILLE, OH
	KACHALA, MYROSLAW & MARTA	WOODLAND PARK, NJ
	KOKOLSKYJ, ROMAN	SICKLERVILLE, NJ
	KROWICKY, JOHN & STANYSLAWA	FARMINGTON HILLS, MI
	KULAS, MYRON	LA GRANGE, IL
	KUZMA, PETER	ROCKY HILL, CT
	KUZYSZYN, OKSANA & BOHDAN	FORDS, NJ
	LEOCZKO, NATALIA	MATTHEWS, NC
	MISIONG, NATALIE	LIVONIA, MI
	MURYN, GREGOR	JOHNSON CITY, NY
	PAWLENKO, HELENA	BRICK, NJ
	ROMANYSHYN, PETER	ARVADA, CO
	SAMOTULKA, DARIA	HILLSBOROUGH, NJ
	SAWYCKY, MARIA	WEST WINDSOR, NJ
	TARASIUK, GEORGE	NEWTOWN, PA
	WACLAWSKY, BOHDAN	TOMS RIVER, NJ
15	BEGEJ, ROMAN & MARIA	TACOMA, WA
	BEZUBIAK, ANASTASIA	NORTH FORT MYERS, FL
	BIHUN, BOHDANNA	NOVATO, CA
	BOYCHUK, JOHN	TRENTON, NJ
	BUBNIAK, OKSANA	MONROE, NY
	BURENKO, OLEG	CRYSTAL, FL
	CHUDIO, BOHDAN	SHORT HILLS, NJ
	CZMOLA, OLHA	DEPEW, NY
	DEBRAUN, LUDMILLA	HOLLYWOOD, FL
	DZWINKA, MICHAEL	BRADENTON, FL
	FESSAK, BORYS & EUGENIA	BROOKLYN, NY
	HANAS, YURIJ	ANCASTER, ON
	HORODECKY, OLGA	KENDALL PARK, NJ
	ILLUK, ZINA	BELLE HARBOR, NY
	KONOWAL, ALEX	FORT MYERS, FL
	KOROPEY, NINA	JOHNSTON, RI
	KRYVUTSKY, IVAN & MARTA	COLLEGE PARK, MD
	KURYS, BOHDAN	BRONX, NY
	KUSIO, THEODORE	NEWINGTON, CT
	LAPYCHAK, LUBA	EAST HANOVER, NJ
	LONCHYNA, TARAS & JAROSLAVA	TRENTON, NJ
	MIHAYCHUK, NADIA	PARMA, OH
	MIKTUK, LUBA	CLEVELAND, OH
	MYSYSHYN, MARYANN	SPRINGFIELD, MA
	NOWOSIWSKY, IRENE	DEVON, PA
	OLEKSYN, NATALIA	ROCHESTER, NY
	ORTYNSKYJ, ALICE	BUFFALO, NY
	PASCHUK, LARISA	VERONA, NJ
	PODLUSKY, GEORGE	CHICAGO, IL
	PODOBINSKY, JOSEPH	RUTHERFORD, NJ
	POLISZCZUK, PETER & ANNA	CHEEKTOWAGA, NY
	SAPOROSCHENKO, MYKOLA	CARBONDALE, IL
	SERAFYN, ALEXANDER	TROY, MI
	SHKILNYK, NADIA	AKRON, OH
	SHRAMENKO, ROMAN	VENICE, FL
	SILETSKY, LUBA	PHILADELPHIA, PA
	SLYZ, WOLODYMYR & BOHDANNA	WOODSIDE, NY
	STEBELSKY, ALEXANDRA	NEWARK, NJ
	STEPANYK, IRENA	STONEHAM, MA
	STRILBYCKYJ, ALEXANDER	FORT WAYNE, IN
	TYMCHYSHYN, ROMANA	LOUDONVILLE, NY
	WASYLYK, MARIA	NEW YORK, NY
	WERCHNIAK, W	ANNAPOLIS, MD
	ZAHAJKEWYCH, OREST	CRANFORD, NJ
	ZAJAC, ROMAN	CHICAGO, IL
	ZURA, ANDREW	NORTH ROYALTON, OH
10	APOSTOLUK, STEFAN	PARMA, OH
	BARTOSZYK, MARION	MOUNT RAINIER, MD
	BEKERSKY, ANNA	UTICA, NY
	BEREGULKO, PAVLO	COLUMBIA, SC
	BERESTIANSKY, ROMAN	CHICAGO, IL
	BILECKYJ, OLGA	NORTH PORT, FL
	BILLEY, MARK	BUENA PARK, CA
	BLAHY, DMYTRO	PHILADELPHIA, PA
	BLAHYJ, IWANNA	ROCHESTER, NY
	BODNARSKYJ, MARIA	DEPEW, NY
	BORDEN, NICHOLAS	FLOSSMOOR, IL
	BYLEN, JAROSLAW	CHICAGO, IL
	CARNETT, LEONID	EDISON, NJ
	CHARCHYSHYN, JERRY	ELLENVILLE, NY
	CHOMA, BOHDAN	ROCHESTER, NY
	CHPYTKO, MARIA	CHICAGO, IL
	PASLAWSKY-MARCHAL, CHRISTINE	WEST SENECA, NY
	CZARTORYSKY, SWIATOSLAW	BROOKLYN, NY
	DEYCHAKIWSKY, NADIA	BRECKSVILLE, OH
	DOTSOK, OLEXANDER	GULFPORT, FL
	DZIMAN, MICHAEL	MAPLEWOOD, NJ
	GELETYUK, IRINA & YURIY	SACRAMENTO, CA
	GERENT, WALTER	WEST HARTFORD, CT
	GIFFLER, LYDIA	ARLINGTON, VA
	HAFTKOWYCZ, IRENA	PARMA, OH
	HAFTKOWYCZ, NADIA	WETHERSFIELD, CT
	HERETZ, ROXANA	RUTHERFORD, NJ
	HNOJEWA, MARIA	MINNEAPOLIS, MN
	HOLUKA, ALEXANDRA	FLUSHING, NY
	HROMNYCKY, EUGENIA	MINNEAPOLIS, MN
	IWASIUK, OREST	WARREN, MI
	JACUS, MILDRED	HOLMDEL, NJ
	JUZENIW, ROMAN & MARTA	PRINCETON JCT, NJ
	KESKE, LUBA & WALTER	WOODLAND HILLS, CA
	KLECOR, ALEXANDER	NORTH BRUNSWICK, NJ
	KLOS, ALEXANDER	INDEPENDENCE, OH
	KOCHMAN, YAROSLAVA	TOMS RIVER, NJ
	KOROL, HALYNA	WARM MINERAL SPR, FL
	KOSTIW-KLADKO, LUBA	SANTA CLARA, CA
	KOVAL, HALYNA	EAST HAMPTON, MA
	KOZICKY, WOLODYMYR & ANNE	YONKERS, NY
	KRAWCIW, JAROSLAW	NORTH PROVIDENCE, RI
	KRISLATYJ, MARIA	CLEVELAND, OH
	KRIVOY, VLADIMIR	E BRIDGEWATER, MA
	KROPELNYCKYJ, EMILIA	WARREN, MI
	KULCHYCKYJ, BOHDAN	CINNAMINSON, NJ
	LABA, ORYSIA	MIDDLE VILLAGE, NY
	LASZYN, TARAS	TRENTON, NJ
	LEVYTSKA, VERA	NEW YORK, NY
	LEWYCKY, GEORGE	PHILADELPHIA, PA
	LONCHYNA, ORYSIA	RALEIGH, NC
	LONIEWSKY, JULIA	NEWARK, NJ
	LONKEWYCZ, KORNELIA	KERHONKSON, NY
	LONYSZYN, SOPHIE	SOMERSET, NJ
	LUCENKO, MICHAEL	UTICA, NY
	LUSHNIAK, OLHA	CHICAGO, IL
	MACIURAK, VOLODYMYRA	ELMWOOD PARK, IL
	MICHAELS, JOHN	PITTSBURGH, PA
	MOCZULA, MICHAEL	CLIFTON, NJ
	MYCHALCZAK, MYKOLA	MANLIUS, NY
	MYKYTA, ROMAN	EATONTOWN, NJ
	MYR, PATRICIA	PHILADELPHIA, PA
	NALYWAJKO, MYROSLAWA	NORTH PORT, FL
	O MAKARUSHKA-KO, LODIY	MAPLEWOOD, NJ
	OBARANEC, HELEN	PT PLEASANT BCH, NJ
	ORLINS, JOHN	EL CAJON, CA
	OSTAFIJCZUK, MARIA	LONG ISLAND CITY, NY
	OSTAPIUK, EUFROZYNA	SOUTH HAVEN, MN
	PAK, IHOR	HUNTINGDON VY, PA
	PAPIZ, OLENA	WARREN, MI
	PAWLOWYCH, LUBOMYR & IRENE	UNION, NJ
	PAWLUK, BORYS & NILA	LANSDALE, PA
	PETRYSHYN, MICHAEL	WALTON, KS
	PICHURKO, C & B	INDEPENDENCE, OH
	POLETZ, ALEXANDER	ST ANTHONY, MN
	SALAK, WASYL WILLIAM	NEW HOPE, PA
	SCHMOTOLOCHA, CHRISTINA	THOUSAND OAKS, CA
	SEMKIW, JAROSLAW	BOILING SPRINGS, PA
	SEMUSCHAK, STEFANIA	WOODSIDE, NY
	SHANDRUK, WOLODYMYR	PHILADELPHIA, PA
	SIDOROW, JOHN	BEACON FALLS, CT
	SIERANT, ANNA	ASTORIA, NY
	SKARUPA, IWANNA	CLEVELAND, OH
	SLEVINSKY, TARAS & MARIA	STRATFORD, CT
	SLYSH, ROMAN	RALEIGH, NC
	SMISHKEWYCH, MARY	MATAWAN, NJ
	STACHNIW, HELEN	VOORHEES, NJ
	STADNYK, M	CHICAGO, IL
	STECYSZYN, ZENOVIA	CHICAGO, IL
	STELMACH, ADRIAN	LIVONIA, MI
	TATCHYN, STEPHANIA	TIMONIUM, MD
	TENIUCH, JAKYM	WHITE PLAINS, NY
	PRAWAK, THEODORE & ALEKSANDRA	WILLIAMSVILLE, NY
	TOMASZCZUK, DANIEL	KANSAS CITY, MO
	TRYTYAK, OLGA	PLAINFIELD, NJ
	TYSOWSKY, STEFANIA	ST PAUL, MN
	TYTLA, BOHDAN	YORKTOWN HEIGHTS, NY
	URBANOVYCH, BOHDANA	ALEXANDRIA, VA
	WASYNCZUK, LUDMILA	WEST LAFAYETTE, IN
	WENKE, MIROSLAWA	UNION, NJ
	WERBYCKYJ, IRENE	WOODSIDE, NY
	WOLCHUK, OKSANA	CHERRY HILL, NJ
	WOLOSZYN, GREGORY & MARIA	FOREST HILLS, NY
	WOLOWODIUK, YAROSLAW	GLEN OAKS, NY
	ZACHARCZENKO, MODEST	FAIRFAX STATION, VA
	ZACHODA, MARIA	BERKELEY HEIGHTS, NJ
	ZAIKA, LAURA LARYSA	CHELTENHAM, PA
	ZINYCH, WALTER	BETHANY, CT
5	ANDRACH, EUGENE	SADDLE BROOK, NJ
	BABIUK, IHOR	ROCHESTER, NY
	BAKER, LUBA	YOUNGSTOWN, OH
	BOHAY, IHOR	WARREN, MI
	BRATACH, EUGENE	WEST PALM BEACH, FL
	BURY, STEFAN	YOUNGSTOWN, OH
	BUTRY, JOHN	WARREN, MI
	CZUCHTA, PETRO & ROZALIA	BRISTOL, CT
	DANYLYK, MYCHAJLO & OKSANA	HOUSTON, TX
	DYKIJ, LUDMILA	BLAIRSTOWN, NJ
	DZIKA, HELENA	SLOATSBURG, NY
	FEDOROWYCZ, ZENON	TRENTON, NJ
	FESH, ANDREJ	GLEN SPEY, NY
	FRANKIWSKYJ, MYCHAJLO	WEST ROXBURY, MA
	GELECINSKYJ, GEORGE	RICHFIELD, MN
	GRES, JAN	CLIFTON, NJ
	HAJDUK, DMYTRO	WISCONSIN DELLS, WI
	HANKEWYCZ, IVANNA	YONKERS, NY
	HANUSHEVSKY, IVANNA	NORTH PROVIDENCE, RI
	HERETZ, ALEXANDER	UTICA, NY
	HORBAN, MYCHAJLO	PARMA, OH
	HRYNCZYSZYN, WASYL	WEBSTER, NY
	HUPALO, JERRY	CHICAGO, IL
	HUPALOWSKY, D	WHITING, NJ
	IHNAT, PETER	CLIFTON, NJ
	KACZMAR, CHRISTINE	MEDIA, PA
	KARKOC, MICHAEL & NADIA	MINNEAPOLIS, MN
	KLOS, NADIA	MELROSE PARK, PA
	KONOPADA, JAROSLAW	WARREN, MI
	KOSCIOLEK, JOHN & ANNA	CLIFTON, NJ
	KRISA, IRYNA	PARMA, OH
	KRYWULYCH, MYROSLAW	AMSTERDAM, NY
	KUROPAS, BOHDAN & LYDIA	HICKORY, NC
	KURYLAS, OLENKA	WHEATON, MD
	KUSZNIR, WOLODYMYR	WARREN, MI
	KUTYNSKY, JAROSLAW	HALLANDALE BEACH, FL
	LEN, MYROSLAV & MARIYA	STRONGSVILLE, OH
	LOBUR, WILLIAM	RIDGEWOOD, NY
	LOHAN, GEORGE & OLGA	LITTLE FALLS, NJ
	LOMAGA, M	WETHERSFIELD, CT
	LOZA, ULANA	BUFFALO, NY
	LYLAK, MYKOLA & MARIA	ROCHESTER, NY
	LYSZYK, NICHOLAS	PERTH AMBOY, NJ
	MACIECH, BARBARA	CLEVELAND, OH
	MACUK, BOHDAN	BERLIN, MD
	MAKAR-LAUDI, S	BROOKLYN, NY
	MAKSYMOWYCH, ROMANA	HOOKSETT, NH
	MOCZULA, ALEXANDRA	CLIFTON, NJ
	NAWARYNSKY, MYRON & MARIA	NORTH PORT, FL
	ORICHOWSKY, DARIA	WESTAMPTON, NJ
	ORYSHCHYN, BORYS & LUBA	LAKEWOOD, CO
	PANCZAK, BAZYLI	NEW YORK, NY
	PASTUSHENKO, TATIANA	NEW PROVIDENCE, NJ
	PENDAKIWSKYJ, OSYP & OLGA	SHELTON, CT
	POHARATNYJ, BOGDANA	ELMA, NY
	PROKOPOVYCH, IRYNEJ	CALABASAS, CA
	PRYBYLA, OSTAP	SYRACUSE, NY
	PYLYP, ROMANA	RIVERSIDE, CT
	PYTLOWANYJ, WOLODYMYR	ST JOHNS, MI
	RYBAK, ROMAN	ST PAUL, MN
	SAFIAN, WALTER & ANNA	NEW YORK, NY
	SALDYT, OKSANA	AMHERST, NY
	SHANDRUK, PETRO	PHILADELPHIA, PA
	SICH, DMYTRO & OKSANA	ALFRED STATION, NY
	SMOLYNSKY, BOHDAN	SHREWSBURY, MA
	SOLONYNKA, MICHAEL	NEW HOPE, MN
	STOLAR, WOLODYMYR	PARMA, OH
	SZCZERBANIUK, GREGORY	JOLIET, IL
	TARNAWSKY, PHYLLIS	CLEVELAND, OH
	WASIW, WASYL & ANNA	CLIFTON, NJ
	WOMPEL, ANNA	PHILADELPHIA, PA
	YARYMOVYCH, ROXOLANA & MICHAEL	OSPREY, FL

TOTAL FOR MARCH: $6,410

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи"

НОВІ ВИДАННЯ

Енциклопедичне видання про композитора

Ігор Осташ. „Бонді або повернення Богдана Весоловського". Київ: Видавництво „Дуліби". 2013. 327 стор.

Володимир Луців

Побачило світ науково-популярне видання, у якому яскраво представлено життєву мандрівку вельми цікавої, талановитої людини – Богдана Весоловського-Бонді (1915-1971) серед його музичних колеґ та любителів музики. Це своєрідна енциклопедична розповідь про пластуна, студента Стрийської гімназії, Львівського університету, Львівського вищого інституту музичного ім. Миколи Лисенка, Віденської консульської академії, доктора економічних наук, суспільно-громадського діяча, а передусім композитора, основоположника української естрадної пісні-музики.

Людина, що зуміла перебороти усякі труднощі та небезпеки, стала автором понад 100 не тільки пісень-романсів у ритмі вальсів, танґа, фокстротів, але також патріотичних пісень на слова Володимира Сосюри, Максима Рильського, Олекси Слісаренка, Василя Симоненка, Олександра Олеся, Павла Тичини, Ганни Чубач, Тодося Осьмачки, Дмитра Загула та багато інших. Його творчість – це велика мозаїка мелодійних жанрів. З книжки читач не тільки довідається не тільки про Б. Весоловського, а й про Ірену Яросевич, Леоніду Яблонського, Анатолія Коснатольського, найближчу родину композитора, тодішнє українське музично-культурне та суспільно-громадське життя Стрия, Львова, Відня. Видання збагачене великою кількістю світлин.

З великою цікавістю та зворушенням я читав рядки і оглядав світлини та документи цієї книжки і радів, що можу писати ці рядки не тільки тому, що особисто знав Б. Веселовського і записав на платівках та компакт-дисках та касетах його прекрасні пісні, але ще й тому, що у книжці п. Ігор Остапі згадує цілий ряд людей, з якими я не тільки був знакомий, але й співпрацював з ним у музиці та різних проєктах.

З Василем Авраменком мене пов'язувала довголітня співпраця, а Б. Весоловський танцював в одній з його танцювальних груп. І. Яросевич-Андерс (на сцені – Рената Богданська) – прекрасна естрадна співачка, була близькою товаришкою композитора з студентських років передвоєнного періоду у Вищому музичному інституті ім. М. Лисенка у Львові, де вона з Б. Весоловським музикувала. Пізніше вона стала дружиною польського генерала Владислава Андерса, славного з переможної битви під Монте-Касіно. З нею я багато разів виступав у музичних вечорах для Радіо „Вільна Европа" у Лондоні. До цих програм мене запросив дириґент оркестри і прекрасний оркестратор пісень Б. Весоловського Стівен Норберт. З його оркестрою були записані ці надзвичайні пісні у 1960-1970-их роках.

І. Яросевич-Андерс з успіхом співала пісні Б. Весоловського. У тому часі я вже записав на платівці три пісні Б. Весоловського, зокрема улюблену для мене пісню „Одинокий риболов". Б. Весоловський надзвичайно любив ловити рибу.

Проф. Олександер Зелінський зі Львова є довголітнім дослідником творчости композитора. Ми знайомі від 1991 року. Він упорядкував три збірки композитора. На вступі цих видань автор пише: „На Олімпі цього багатоголосся знаходяться два інтепретатори – Рената та Володимир Луців, володар тенорового бельканто. Він розкрив зміст пісень Весоловського не тільки прекрасним бездоганним веденням мелодійної лінії, а й глибиною проникнення у її інтонаційно-змислові значимості і це він зробив з прекрасною англійською оркестрою Стіва Норберта".

Коли у 2006 році відбувся у Львові з нагоди 750-ліття міста фестиваль пісень Б. Весоловського, завдяки професорові я був запрошений до цієї програми і виступив з словом та піснею „Одинокий риболов" у Музеї ім. Соломії Крушельницької при повній залі шанувальників Б. Весоловського. У музеї я познайомився з співаком і пропаґандистом естрадної музики Б. Весоловського – Орестом Цимбалою, який теж фіґурує у книжці.

З Б. Весоловським я зустрічався декілька разів у Монреалі, у його бюрі „Сі-Бі-Сі", а також у нього дома. Він справив на мене сильне враження своєю розкутістю у розмові, легкістю у бесіді. Під час однієї з розмов попросив мене записати на платівці дві його пісні. Я з великою приємністю погодився. Запис відбувся у Лондоні. Після запису я одержав від нього листа з подякою за знамените виконання пісень.

Про ці записи пише визначний авторитет звукозаписів та дискографії проф. Степан Максимюк у своїй монументальній книзі „З історії українського звукозапису та дискографії": „Наш відомий тенор з Англії В. Луців представлений на платівці „Мрії" двома піснями – „Біжить доріжка" на слова Михайла Масла та „Чумацький шлях" на слова Володимира Сосюри. У цій пісні пробивається у виконанні добре вишколеного нашого соліста та стихія українського степу і зоряної ночі, де він на висоті свого душевного надхнення дійсно „любови повний до нестями". І все це під звуки чудової мелодії танґового ритму оркестри Стіва Норберта".

Пісні Б. Весоловського у часи совєтської задухи були в Україні замовчувані і наче стерті з українського музичного життя. Останніми роками його пісні співають О. Цимбала, Олег Скрипка, у 2012 році світ побачив компакт-диск „Стрийське танґо" (виконавці „Львівське ретро" в музичній обробці Ростислава Демчишина. Минулого року у Торонто хор „Веснівка" під керівництвом Квітки Кондрацької записав на диску пісні Б. Весоловського. Годиться згадати, що з К. Кондрацькою я співпрацював десятки років у різних музичних проєктах.

Обкладника книги Ігоря Осташа „Бонді або повернення Богдана Весоловського".

Я вірю, що після появи книжки в Україні буде видано колекцію пісень Б. Весоловського у виконанні співаків з України та закордонних.

На кінець – про автора книжки І. Осташа, відомого українського дипломата, науковця, голову парляментського Комітету у закордонних справах (2000-2002), Посла України в Канаді (2006-2011). З І. Осташем я познайомився через близького приятеля співака О. Цимбалу у Стрийському народному домі, 23 вересня 2012 року. У програмі О. Цимбала та Марта Шпак виконували пісні Б. Весоловського. І. Осташ, шанувальник пісень і музики Б. Весоловського цією книжкою для історії української естрадної музики зробив великий подарунок.

Презентації книжки вже відбулися 20 вересня 2013 року у „Мистецькому Арсеналі" під час Днів Львова у Києві, 13 вересня 2013 року – у Львівському державному музичному училищі ім. Станіслава Людкевича, під час Форуму видавців у Львові, а також у Монреалі і Торонто. Дальші презентації будуть у США, а також 30 травня цього року у Львівській філармонії під час вечора Б. Весоловського. Організаторами цієї події є І. Осташ, О. Цимбала та керівництво філармонії. Книжка І. Осташа уже збагатила полиці однієї з найбільших на світі книгозбірень – Британської бібліотеки.

Лондон

Гра Путіна...

(Закінчення зі стор. 3)

І Р. Ахметов знає, що всіх цих новоявлених „керівників" моментально приберуть з очей, тільки но вони виконають свою „історичну місію".

А от загонів з Дніпропетровська В. Путін не контролює. І це створює реальну загрозу владі Р. Ахметова в Донбасі.

Дніпропетровськ, схоже, взагалі сидить кісткою в горлі В.Путіна й Р. Ахметова. По-перше, він наочно засвідчує, що там, де місцева владна еліта цього не хоче – ніякого розгулу російських диверсантів і „народних мерів" немає. По-друге, Ігор Коломойський, на відміну від Олександра Турчинова й компанії, діє значно креативніше й ефективніше.

Саме Дніпропетровськ фактично зіпсував ключову гру Р. Ахметова-В. Путіна – „ голос Донбасу". Адже головним завданням „народного референдуму" було зовсім не просування до реального створення Донецької Народної Республіки і Луганської Народної Республіки – а імітація „голосу Донбасу" у потрібній Р. Ахметову й В. Путінові інтерпретації.

Відразу ж після „референдуму" його організатори заявили, що не хочуть виходити зі складу України. На диво синхронно з Відня подав голос Фірташ – він за єдину Україну, але федералізовану. В. Путін натякнув, що у випадку конституційно закріплених статусу російської мови і федералізації він визнає результати президентських виборів в Україні...

Але зусиллями „контрреферендуму" І. Коломойського „голос Донбасу" прозвучав зовсім не так однобоко, як потрібно було В. Путінові і Р. Ахметову. Тепер їм доведеться пояснювати, чому в одному випадку „побажання жителів Донбасу" той же Р. Ахметов надзвичайно добре чує й ставить понад усе, а в іншому – вперто не помічає.

...Якщо, звісно, київська влада не „забуде" використати цей ключовий козир.

Що є тестом на зраду? Ставлення до питань мови й федералізації відразу покажуть істинне лице й справжній маштаб українських політиків. Р. Ахметов, який, очевидно, зробив ставку не на Ім'я в історії, а на статки й владу, може дозволити собі „не розуміти" елементарних речей: що справжня повага буває тільки взаємною. А відтак гасло „Україна повинна почути голос Донбасу" обов'язково завжди має супроводжуватися відповіддю – „А Донбас мусить чути голос України".

Гасло „Людина має право на рідну мову" обов'язково повинно стосуватися не тільки росіян, а й українців. Тому мовне питання категорично не можна вирішувати в односторонньому порядку. Питання статусу російської мови може вирішуватися виключно паралельно з наданням такого ж статусу українській мові в Росії.

Те, що росіяни хочуть отримати в Україні – вони зобов'язані надати українцям в Росії.

„Вирішення" питання в стилі знаменитої газової угоди зразка 2009 року, коли всі умови фактично диктувала тільки одна сторона, не знімає проблему. У такий спосіб проблема лише заганяється вглиб, де вона набуває загрозливих розмірів, і в підсумку приводить до дуже сумних наслідків.

Тому зняття напруги сьогодні методом, який створить потрійну напругу завтра – не є справжнім виходом з ситуації.

Дуже скоро провідні українські політики змушені будуть показати своє справжнє лице й свій справжній маштаб.

(„Українська правда")

Генадій Люк – незалежний український журналіст, Київ.

Крізь терни...

(Закінчення зі стор. 12)

УГКЦ 27 червня 2001 року під час візити св. Івана Павла ІІ в Україну.

Президент Релігійного Товариства українців-католиків „Свята Софія" в Римі о. Марко-Ярослав Семеген, який є викладачем літургіки у Вищій духовний семінарії ім. Патріярха Йосифа Сліпого в Тернополі, підготував доповідь на тему „Літургічне і пастирське життя Української Греко-Католицької Церкви в катакомбах". Він накреслив специфіку душпастирювання підпільних священиків, а також пояснив ролю мирян в організації таємних богослужінь, молитовних чувань та в підтримці релігійного виховання в родинах.

Науковий співпрацівник відділу навколишнього середовища та природніх ресурсів Департаменту справедливости США д-р Андрій Сороковський виступив з доповіддю „Шлях до леґалізації Української Греко-Католицької Церкви, 1984-1991". За його словами, леґалізація УГКЦ відбувалась поетапно та на кількох рівнях, і відповідно принесла низку наслідків. Вихід Церкви з підпілля розпочав процес повернення надбань їх правному власникові, привернув на лоно УГКЦ гроно священиків, які попередньо служили під юрисдикцією Російської Православної Церкви. Леґалізація Церкви відповідно вимагала від духовенства кардинальної зміни навичок, менталітету і служіння. Було створено адміністративні одиниці УГКЦ із митрополичим престолом у Львові. Врешті, вихід Церкви з підпілля повернув їй право на віросповідання і дав можливість виконувати свою місію в умовах вільного світу.

У підсумку конференції професор релігієзнавства Ровзмонт-коледжу Пол Мойзес поділився з присутніми своїми аналітичними спостереженнями про сучасну ситуацію УГКЦ з перспективи її 400-літньої історії та в порівнянні з ситуацією в інших Церквах у країнах Східної та Центральної Европи. Подячною молитвою, яку провів о. Іван Сіянчук, завершено цю наукову подію.

Товариство „Свята Софія" у США

Шановні дописувачі!
Просимо до надісланих електронною поштою до редакції статтей та вісток додавати Ваші ім'я та прізвище, адресу, число телефону, службову чи громадську посаду.

В 40-ий день відходу Наталки Титли

Оксана Кузишин

Св. п. Наталка Титла.

Минає 40 днів, як відійшла у вічність наша дорога й незабутня членка Пласту св. п. Наталка Титла. Відійшли одна за одною „Верховинки", залишаючи про себе гарні спомини, – Оля Попик, Леся Дзядів, Дарка Менцінська, Рома Рубич, Ніна Самокіш, Надійка Світлична, Марійка Лабунька і тепер – Н. Титла.

Після приїзду до Америки, вона оселилася в Джерзі-Сити, Ню-Джерзі, де вступила до пластової станиці. В Ню-Йорку 1950 року був заснований курінь „Верховинки"і вона також стала „Верховинкою". У своїй пластовій станиці була кошовою та скарбничкою станиці. Кілька разів була в булавах пластових таборів на „Вовчій Тропі", їздила на мандрівки старших пластунок та на різні прогулянки і „Свята весни".

Життя пов'язало її з пластуном Маркіяном Титлою („Туськом") і разом вони заснували родину, виховували дітей, плекаючи у них любов, патріотизм і пластовий дух.

Н. Титла була завжди усміхнена, погідна, любила товариство і часто гостила у своїй хаті близьких знайомих, друзів і „Верховинок". Ми не раз проводили курінні сходини у Н. Титли і завжди вона частувала нас смачними стравами і обов'язково своїми знаменитими тістечками.

Багато з нас придбали в гантерських горах вакаційні оселі і часто проводили приємно час у Наталки й „Туська", а наші діти разом бавилися і товаришували. Це були гарні, незабутні дні серед краси природи, яка так нагадувала нам рідні Карпати.

Наталка була дуже дбайлива мама, яка вповні посвячувалася своїм дітям – синам Маркіянові і Несторові і донькам Адріяні й Ані. Вона знаходила час, щоб вишити їм сорочечки чи суконочки.

Діти росли, мужніли і скоро почали закладати власні родини, а як прийшли внуки, вони завжди були для бабусі і дідуся великою гордістю й радістю.

Наталка дуже пережила смерть „Туська", але діти й внуки підтримували її на дусі. Найбільша її радість була тоді, як вони приїжджали до неї на свята і уся родина сідала до святкового столу. Попри ненайкраще здоров'я, вона поїхала до рідного Львова, щоб разом з пластунами святкувати 100-ліття Пласту. Мала нагоду бути з родиною, відвідати місця дитинства і з прекрасними споминами повернутись до Америки.

Жорстока смерть передчасно забрала Н. Титлу від родини і „Верховинок". В останні дні свого життя вона дуже страждала, а її діти і внуки були постійно біля неї і до останнього дня вона відчувала їхню любов і посвяту.

Померла Н. Титла 15 квітня в оточенні родини, залишила в смутку синів і доньок з родинами, сестер Надю Цьолко, Христю Певну й Софійку Геврик з родинами і вісім внуків.

Блаженніший Любомир Гузар, довідавшись про смерть Н. Титли, написав: „Щось заслужений рід Титлів дуже раптово проріджується. Прохаю передати мої вислови співчуття всім, хто належить до тієї родини. Буду згадувати покійну Наталку в моїх молитвах. Христос Воскрес! Любомир".

Вічна Їй пам'ять!

З надією на Господа, ділимося сумною вісткою що, проживши 85 років, упокоїлася у Бозі наша найдороща
МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА І ТЕТА

св. п.

ОЛЕКСАНДРА КИЗИК

з дому ДАНИЛОВИЧ

Народилася 5 серпня 1928 в Турці, Україна Померла 20 квітня 2014

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку лишаються:

ДІТИ
- МАРТА ПОПОВИЧ з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ та доньками АНДРЕЄЮ та ХРИСТИНОЮ
- РОМАН з дружиною МІРОЮ і дітьми МАРКОМ та ДІЯНОЮ
- ОРЕСТ
- АНДРІЙ з дружиною РОКСОЛЯНОЮ та сином ДАНИЛОМ
- КСЕНЯ САЛЕВИЧ з чоловіком АЛЕКСАНДРОМ та доньками АННОЮ та СОФІЄЮ

СЕСТРА
- ІВАННА ГАНУШЕВСЬКА

СЕСТРІНКИ
- МАРІЙКА ГАЛ з чоловіком ВЕБСТЕРОМ та дітьми МИКОМ з родиною та ЮЛЯ
- БОГДАН ГАНУШЕВСЬКИЙ з дружиною ЕВОЮ та дітьми ІНЕСОЮ, ЯНКОМ, СТЕФКОМ, та РОМКОМ з родинами
- ОЛЕНКА ҐАЛАДЗА з чоловіком о. ПЕТРОМ та дітьми ДАНИЇЛОМ, МАРІЧКОЮ та ІВАНКОЮ
- ОРИСЯ ГАНУШЕВСЬКА з сином АЛЕКСАНДРОМ

КУЗИНИ
- ОЛЯ ЛЕВИЦЬКА з родиною
- ВОЛОДИМИР ЛОДИНСЬКИЙ з родиною
- ЮРКО ЛОДИНСЬКИЙ з родиною
- ЛІДА РІОПКА з чоловіком
- АДРІЯН ЛОДИНСЬКИЙ з родиною
- ВІТОЛЬД ПАВЛІК з дружиною

ШВАҐЕРКА
- НАДЯ КЛЮНК з родиною

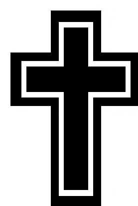
Donations can be made in the memory of Lesia Kyzyk to the Women's Studies Program at Ukrainian Catholic University.

Checks should be written out to: "UNWLA" with notation "Lesia Kyzyk - Women's Studies UCU".

Donation checks should be mailed to::

Ukrainian National Women's League of America
203 Second Avenue
New York, NY 10003-5706

On-line donations can also be made at www.ucef.org :
Donate - "In Memory of Lesia Kyzyk - Women's Studies UCU"

У смутку повідомляємо, що 29 квітня 2014 року у Норт-Берґен, Н. Дж. відійшов у вічність

св. п.

Микола Романів

нар. 12 грудня 1925 року в Дрогобичі, Україна.

Похорон вібувся 2 травня на цвинтрі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:

дружина - Галина (з дому Бавіловська)
син - Валерій з дружиною Христиною та дітьми Маркіяном, Юрієм, Олегом і Уляною
донька - Юля

Вічна Йому пам'ять!

У 40-ий день смерти буде відправлена Заупокійна Служба Божа в суботу, 31 травня 2014 року, о год. 9:00 ранку в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла, 30 Bentley Ave, Jersey City, NJ.

Ділимося сумною і болючою вісткою, що
в понеділок, 1 квітня 2014 року, в Челтенгамі, Па.,
після важкої недуги помер наш Товариш

св. п.

д-р Анатолій Погоріленко

Антрополог, археолог, автор, педагог, лінґвіст
нар. 29 вересня 1943 року в м. Любек, Німеччина.

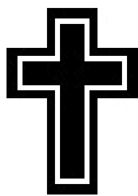
Після Другої світової війни перебував у таборі ДП в Бурґдорфі, Німеччина. В 1947 році разом з родиною еміґрував до Бразилії, а в 1960 році переїхав до США і поселився у Філядельфії. Студіював еспанську мову і Південно-американську літературу в Темпл-Університеті і там одержав дипломи бакалявра і маґістра, опісля студіював антропологію в Тулейн-Університеті в Ню-Орлінс, Люізіяна, де здобув другий диплом маґістра і закінчив студії докторатом в 1990 році. Як археолог брав участь у розкопках в Моральо, Мексіко /1971/ і в Кентакі, США /1978/; провадив семінари в Гарвардському Університеті /1975/, Університеті Пенсильванії /1978/, Національному Університеті Мексико /1998/ та в Гондурасі, Ґватамалі і Коста-Ріці. В 1972-2009 рр. опублікував статті про репрезентативне мистецтво і життєвий розвиток Мезоамериканської цивілізації Олмек в португальській, еспанській і англійській мовах у професійних журналах США, Мексиці та ін. Уклав "Португальськомовний Текст і Програму" для Філядельфійської Управи Публічних Наук /1966-69/; вчив еспанську та португальську мови в Темпл-Університеті і португальську в Університеті Вісконсину в Мадісон, Вісконсин, антропологію в Тулейн-Університеті, та в 2007-09 рр. викладав англійську мову в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Дженкінтавні, Па. Автор „When We Were Three: The Travel Albums of George Piatt lynes, Monroe Wheeler, Glenway Wescott, 1922-1955" (1998), "George Piatt lynes; The Known and the Unknown" (2004). В останніх роках його праця була зосереджена на епіграфічно непозначеному мистецтві в археології. Був довголітнім парафіян і член Ради Довірених Осіб Української православної церкви св. Покрови у Філядельфії. Також співав у церковному хорі.

Панахида була відправлена 8 квітня 2014 року в похороннму заведенні Fletcher-Nasevich Funeral Home у Філядельфії, яку відправив о. Володимир Ханас з участю церковного хору.

Складаємо глибоке співчуття Родині.

Вічна Йому пам'ять!

Товариші в США, Европі,
Мексиці та Бразилії

Український Спортовий Осередок
„Тризуб"
у Філядельфії

ділиться сумною вісткою з своїми членами й українською громадою, що 10 травня 2014 року відійшла у вічність довголітня членка, дружина колишнього голови „Тризуба" Ярослава Козака і матір колишнього голови Спортової Ланки „Тризуба" Тараса Козака

св. п.

Калина Татарська Козак

народжена в Дрогобичі. Львівська область, Україна.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 17 травня 2014 року, в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії у Мелровз-Парку, Па.

Опечаленому чоловікові Ярославові, синові Тарасові і родині складаємо щирі вислови глибокого співчуття.

Вічна Їй пам'ять!

Управа УСО „Тризуб"

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА"
в Ню-Йорку
повідомляє своїх членів та громаду,
що 5 травня 2014 року, відійшов
у вічність довголітній член хору

св. п.

д-р БОГДАН КЕКІШ

Похоронні відправи відбулися в середу, 7 травня 2014 року в похоронному заведенні Gray Parker Funeral Home, Port Jervis, N.Y.

Похорон відбувся в четвер, 8 травня 2014 на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Висловлюємо глибокі співчуття дружині Дарії, донькам Уляні й Ромі з чоловіком Василем, братові Борисові та внукам Назареві й Вікторові.

Світла пам'ять про БОГДАНА залишиться в наших серцях назавжди.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

**Управа
Українського Хору „ДУМКА"
в Ню-Йорку**

**Ділимося сумною вісткою що
22 березня 2014 року
у місті Воррен, Мічіґан
відійшов на Вічну Ватру**

**св. п.
пл. сен. Керівництва**

Всеволод Гнатчук

**Лицар Ордену Лисячого Хвоста
Лісовий Архидідько Джіп**

Народився 24 лютого 1937 р. в Коломиї.

Висловлюємо наші найщирійші співчутгя його любій дружині Христині, дочці Оксані, синові Мирону і невістці Марті, та внукам Данилові, Ліді, Ліні та Максимові, як також ближчій та дальшій родині.

Вічна Йому Пам'ять!

III Курінь УСП і УПС *Лісові Чорти*

Співробітники Української Вільної Академії Наук
у США висловлюють щире співчуття шановній

Тамарі Скрипці,

архивісту УВАН, з приводу відходу з життьового
шляху Її матері

св. п.

Раїси Степанівни Дмитрук

7-го квітня 2014 року в Україні.

Управа УВАН